

Madrid Şiddetle Mukavemet Ediyor

Bükreşteki Erkânıharbiyeler Toplantısında:
Beş Devletin Askerî Sistemleri görüşüldü

Bükreş toplantısına iştirak eden Mareşal Fevzi Çakmak

İspanyada Son Perde

Ahmet Emin YALMAN

Bu satırları yazarken Madrid henüz düşmemiştir. Fakat düşmesi gün, hattâ saat işidir. Artık bugün Madridin düşüp düşmeyeceği meselesi yoktur. Şehrin ne kadar fazla yıkıldıktan, halkı ne kadar fazla öldükten ve mahrumiyet çektikten sonra teslim edileceği meselesi vardır.

İspanyol halkına refah ve saadet getirmek hedefile ortaya atılmış bir hükümetin böyle manevî bir hezime uğraması İspanya için acıdır. Avrupa demokrasisi hesabına da bir ziyandır.

İspanyol halkçılığı, mağlûbiyetle rinin mes'uliyetini, faşist devletlerin muhafazakâr cepheyi kuvvetle tutmalarına; demokrat devletlerin de İspanya işlerine müdahale etmemek prensibi arkasında saklanmalarına ve kendilerini maddî ve manevî yardımdan mahrum bırakmalarına atfedilir.

İspanyanın hariçten haksız muamele gördüğü muhakkaktır. Tanınmış, meşru bir hükümet, bir ihtilâli bastırmağa çalışırken dışardan her şey tedarikine devam edebilir. Bitaraflık ilân edilmesi, ihtilâlcı taraflı bir nevi meşru kuvvet diye tanımak demektir. Demokrat devletler, felâketin umumileşmesinden korkmuşlar ve İspanya meşru hükümetini umumî selâmet ve sulh endişelerine feda etmişlerdir.

Asıl Kabahat..

Bu böyle olmakla beraber hariç vaziyet ancak ikinci derecede bir âmidir. İşin doğrusu, İspanya halk hükümeti kendi başını yemiştir. İspanya halk cephesinde birlik ve normal bir sevk ve idare olsaydı bugünkü akibetin tahakkukuna binde bir ihtimal yoktu.

Bir de İspanyada halk cephesi dediğimiz kuvvet, sosyalistler, komünistler ve anarşistlerden tereküp ediyor. Bunlar eski cemiyete karşı menfi bir birlik cephesi teşkil etmekte.

[Arkası 8 incide]

BİR HABERE GÖRE

Ba'kan ve Küçük Antant Devletleri Arasında Bir Anlaşma Zemini Aranmış

Londra, 9 (Radyo) — Balkan devletleri erkânıharbiye reislerinin Bükreşte yapmakta oldukları müzakereler burada siyasi mahafilde büyük bir ehemmiyetle takip ediliyor. Bu müzakerelerin vereceği neticeye de aynı ehemmiyetle intizar edilmektedir.

Bu toplantıda tetkik olunan mevzulara dair bazı haberler gelmektedir. Alınan son haberlere göre Türkiye, Yugoslavya, Yunanistan ve Romanya Erkânıharbiye Reisleri Küçük İtilâf devletlerinin de askerî programlarını tetkik etmişlerdir.

Bu tetkikler neticesinde Balkan antantı ve Küçük İtilâf devletleri arasında anlaşmazlıkların taharrî edildiği de haber verilmektedir. Küçük itilâfa ve Balkan antantına dahil bulunan devletler, bugün beş devletten ibaret bulunmaktadır. Bu beş devletin kendi orduları için aynı askerî üniformayı kabul edeceklerine dair de bazı haberler alınmıştır.

Adanada Yağmur ve Dolu

Binlerce Cam Kırıldı, Bahçeler Zarar Gördü

Adana, 9 (TAN muhabirinden) — Bugün öğleden sonra burada şiddetli bir yağmur ve arkasından da hızlı bir dolu dökülmeye başladı. Kısa bir müddet içinde yerler ceviz büyüklüğünde dolularla bir karış kalmılgında bir tabaka teşkil etti. Bu yüzden binlerce cam kırıldı. Telgraf ve telefon telleri koptu, portakal bahçeleri ve sebzeler çok zarar gördü. İki kere de yıldırım düştü.

134 Bin Lira Kazanç!

Kendi icatgerdesi olan binbir derde deva bir şırınga ile 134 bin lira kazandığı "TAN" muharririne söyleyen Doktor Hüseyin Hüsnü kaçakçılık suçile mahkemeye verilmiştir. Bizzat verdiği sayıyı hayret tafsilat 8 inci sayfada.

Üç Günlük Harbin Neticesi:

İspanyada Franko kuvvetlerinin Madride karşı girişimleri taarruzun bugün dördüncü günüdür. Madridin mukavemeti artmış bulunuyor. Asiler en fazla faaliyeti, şehri bombardıman etmekte gösteriyorlar. Şu dakikaya kadar Madrid sükut etmediği gibi âsilerin birkaç taarruzu da kırılmıştır. Son bir habere göre de Madrid daha uzun zaman mukavemete muktedirdir.

Ziraat Vekili İstifa mı Edecek?

Anakara, 9 (TAN muhabirinden) — Burada dolayan bir şayiye göre, sıhhi vaziyeti daha bir müddet istirahat halinde kalmaması icap ettiren Ziraat Vekili Muhlisin yerine Eerzincan me'usu Aziz Samih İterin Vekil olması muhtemeldir.

İspanyada hükümet topçuları top başında ateş ediyorlar

Montrö mukavelesinin tasdik vesikası Pariste imzalandı

Mister Baldwin de Boğazlara Temas Eden Bir Nutuk Söyledi

Paris, 9 (A.A) — Boğazlar mukavelenamesi bugün tam surette meriyet mevkiine girmiştir. Bugün saat 16 da Dışişleri Bakanlığında, Fransa Dışişleri Bakanı Delbos, Türkiye, Büyük Britanya, Sovyetler Birliği, Büyük Elçileri, Bulgaristan, Romanya, Yunanistan, ve Yugoslavya Elçileri tasdiknamelerin yatırıldığı tesbit eden vesikayı imzalamışlardır.

Bu vesika, 20 temmuz 1936 tarihli mukavelesinin son maddesi mucibince Fransa dış işleri bakanlığı hazinesi evrakında saklanılmak üzere, bu bakanlığa tevdi olunacaktır.

BALDWININ NUTKU

Londra, 9 (Radyo) — Başvekil Mister Baldwin, bugün Londra'nın yeni belediye reisi tarafından Gild Hol'de verilen ziyafette mühim bir nutuk söyledi. Başvekil geçen sene nin dahil ve harici bütün meselelerine temas etmiş ve Montrö muahedesinden bahsederken demiştir ki:

"1923 te imzalanan Lozan muahedesinin Boğazlara ait olan ve Boğazların bir kısmını gayriaskerî bir hale koyan maddeleri, Montrö'de yapılan yeni bir muahede ile kaldırılmış ve Türkiye kendi toprağı olan Boğazları tahkim hususunda tamamiyle serbest bırakılmış bulunuyor. İngiltere, bu yeni muahedenin akdini kolaylaştırmış olmaktadır, büyük bir hoşnutluk hissediyor.

Müdafaa Cephesi Yarılamadı

Madridliler Asilere Karşı bir ihata Hareketine Teşebbüs Etiler

Londra, 9 (Radyo) — Madrid şehri asilerin şiddetli taarruzlarına rağmen mukavemette devam ediyor. Asiler şehrin garbindeki Kaza del Kampayı Madritten ayıran Monzanares nehrini geçerek Madrid kuvvetlerini püskürttüklerini ileri sürmüşler, fakat bu haberin aslı çıkmamıştır.

Müdafaa Cephesi

En mevsuk haberlere göre Madridliler, şehri geçmek isteyen âsileri mitralyöz ateşi altına alarak bu teşebbüsü akamete uğratmışlardır. Madridlilerin müdafaa cephelerinde âsiler şu dakikaya kadar hiç bir rahne açamamışlardır.

Bombardman

Asilerin hava ve karadan Madrite karşı açtıkları bombardıman devam ediyorsa da şehir, henüz ehemmiyetli bir hasara uğramamıştır. Atılan mermilerin biri şehrin göbeğindeki Harbiye nezaretinin yanına düşmüştür.

Bugün öğleden sonra ikide âsiler Madriti, yeniden şiddetli bir bombardımana tutmuştur. Şehirde sükun ve intizamın hüküm sürdüğü haber veriliyorsa da öğleden sonra başlayan hava bombardımanının şehir dahilinde bir panik teviti ettiği anlaşıyor.

200 Bomba

Bombalar yüksek binalara, tiyatro binasına, parlamento binasına isabet etmiştir. Son dakikaya kadar atılan bombaların sayısı 200 ü geçmişti Madrid, âsi tayyarelerine tayyare toplarıyla mukabele etmiştir.

Madritte herşeye rağmen düşmanın şehre giremeyeceği kanaati hüküm sürüyor. Asiler Madrid üniversitesi ile hastanesini işgal ettiklerini bildiriyorlar.

Tanklara Karşı

Madrid, 9 (A.A.) — Havas ajansından: Madridi müdafaa edenlerin kahramanlığını aşağıdaki yararlık pek güzel bir surette göstermektedir:

Dün Carabanchelde vukua gelen muharebe esnasında âsilerin topçu

[Arkası 8 incide]

Madrid hükümetinin reisi Başvekil Kabbellero

Fransız - Rus İttifakı ve Lehistan

Londra, 9 (Radyo) — Buraya gelmiş olan Polonya hariciye nazırı miralay Bek ile üç mesele tetkik edilecektir: Beşler Konferansı işi, Lehistan emniyeti ve Dançing meselesi.

Lehistan, Fransız - Sovyet paktrına itimatlılık göstermekte, müsterek emniyet sistemine karşı taraftarlığını muhafaza etmektedir.

Fransa Ticaret Nazırı Ankaraya Geliyor

Belgrat, 9 — Ay sonunda buraya gelecek olan Fransa Ticaret Nazırı Pol Bastid buradan Ankaraya gidecektir.

800 tütün işçisi dün de işe alınmadı

HÜKÜMETE BAŞVURDULAR

Mithat Nemli deposu önünde biriken amele dağıtılıyor

[Tafsilat 8 inci sayfada]

Ankara Mektubu

Türk polisi için hazırlanan yeni kanun projesinin tafsilatı

Ankara, 26 (Hususi Muhabirimizden) — Polis işlerinin ehemmiyeti ve bunlardan her birinin ihtisası dayanan çok mühim birer ilim ve fen şubesi haline gelmesi dolayısıyla emniyet ve asayiş korumak vazifesini üzerine alan Türk polisi için inkılâbın ve ihtiyacın seyrine uygun bir şekilde teşkilât kanununun bir çok maddelerini değiştiren kanun projesini hükümet, Kamutaya vermiştir.

Kanunun esbabı mucibesi

Bugünkü polis teşkilâtının zamanın icap ettirdiği inzibat vazifeleri görmeye kifayet etmediğine işaret eden kanun projesinin esbabı mucibesinde hükümet şu noktalara işaret etmektedir:

Memleketin on sene evvelki vaziyetle bugünkü durum arasında büyük bir fark vardır. Bilhassa sınırların genişlemesi, demiryolu ve diğer kara yolu vasıtalarının serî ve yüksek inkişafını mucip olmuş ve binnette polisin vazifeleri de artmıştır. Bu sebeple bu yeni teşkilâta lüzum görülmüştür.

Projenin getirdiği yeni esaslar

Projenin ana hatları şöyle hülasa edilebilir: Polis kadrosunda bilgili memurların arttırılmak maksadıyla tahsil orta ve daha yüksek olanlara bütçenin imkânı nisbetinde bol maaş verilecektir.

Polis mesleğini tam meslek haline koymak için on sene içinde polislerin orta mektep mezunu olmaları temin edilecek ve bunlara ilk partide 20 lira aslı maaş verilecektir. Lise mezunları 22 lira aslı maaşla komiser namzedi olarak alınacaklar, polis enstitüsünün orta ve yüksek kısımlarını ikmal eder etmez maaşları 25 liraya çıkarılacaktır.

Orta mektep mezunu polislerle Gedikli Küçük Zabıtlıklarının terhis edilmiş polislerin sivil kısmında çalışmaları esas tutulmuştur.

Terfi için birinci derecede liyakat, ikinci derecede kıdem aranacaktır. Terfi müddeti 3 senedir. Polis memurlarının komiserliğe terfili için enstitünün orta ve komiserlerin emniyet memurluğuna yükselmesi için yüksek kısımlarını bitirmeleri şart koşulmaktadır. Müsabaka usulleri kaldırılmıştır. Polislerin haftada bir gün 24 saat mezu bulundurmaları kabul edilmiştir. Sıhhi sebeplere istinat eden mezuhiyetler, bâdema hizmet müddetleriyle mukayyet olacaktır. Emniyet müdür ve memurlarına azami üç günlük maaş katına kadar resen ceza vermeye izin verilmiştir.

Polis mesleğinde kusurlar

Polis memurları evvelâ üniformalı ve sivil olmak üzere iki kısma ayrılmaktadır. Üniformalı memurlar da vasıtalı ve vasıtasız olarak ikiye ayrılmıştır.

Karakol olan yerlerde muhtasran adli işlerle uğraşacak (Adli polis) namile ayrıca bir teşekkül vücuda getirilmektedir. Polis âmirleri ve vilâyetlerde emniyet müdürü, kazalarda emniyet âmiri veya başkomiser polis teşkilâtı bulunan nahiyelerde komiser veya komiser muavini bulunacaktır.

Lâyiha, bütün kazalarda polis teşkilâtı yapılmasını istihdaf etmektedir. Yazı hesap ve pasaport işleri için bir muamelât sınıfı vücuda getirilmektedir. Bu suretle bilfiil polis işleriyle diğer işler ayrılmış oluyor.

Polis Enstitüsü kanun lâyihası

Bu vasıflarda polis yetiştirmek maksadıyla ve kanunun bütün hükümlerini tatbik edebilmek için aranan ileri hüviyetteki zabta memurunu yetiştirmek gayesiyle kurulan polis enstitüsü için de bir kanun lâyihası hazırlanmış ve Kamutaya gelmiştir.

Bu kanun lâyihasına göre de enstitü üç kısımdan ve bir de kurstan ibaret olacaktır. İlk kısım polis namzeti ve memuru yetiştirecektir.

Orta kısım terfi icili kazanmış polisleri komiser sınıfı için yetiştirir. Bu kısmı muvaffakiyetle ikmal edenler liyakat ve kıdem sıralarına göre komiser sınıfına terfi hakkını kazanacaklardır.

Yüksek kısım, emniyet âmiri yetiştirmek içindir. Bu kısım emniyet âmirliğine terfi hak kazanmış başkomiserlerle orta kursu muvaffakiyetle bitiren başkomiser ve lise mezunu memurlar daha yukarı liyakat ve kıdem sınıfına göre terfi hakkını kazanacaklardır.

İhtisas kısmı

İhtisas kısmı, emniyet müdürü yetiştirmek içindir. Bu kısım komiser muavinliğine veya muadil memuriyetlere tayin olunan yüksek tahsillerle lise veya muadil mekteplerden mezun olup ta birinci sınıf emniyet âmirliğine veya muadil derecelere kadar terfi etmiş olan memurlar sevk olunacaklardır.

Bu kısmı muvaffakiyetle bitirenler, meslek dahilinde yüksek tahsil görmüş addolunarak daha yukarı derecelere terfi hakkını kazanacaklardır.

Enstitüde en ziyade nazarı dikkate alınan iş, bilgi ve teknik cepheden yüksek ihtisas ve kabiliyetli polis âmirleri yetiştirmektir. Enstitünün yetiştireceği kriminoloji mütehassısları adli işlerimiz için çok değerli olacaktır.

Ayrıca bütün dünya polis teknikindeki bilgiler ve ilerleyişler bu müesseseye vasıtasıyla talim edilecektir.

Enstitünün büyük kıymetlerinden birisi de en faal ve kuvvetli zabta kadrosunu teşkil eden jandarma zabıtabi mektebiyle aynı çatı altında bulunmasıdır.

Ekmeklerin Çenisi Değişecek mi?

Bu sene buğday mahsulündeki gıdalı evsafın diğer yıllara nazaran daha az olduğu haberleri üzerine belediye keyfiyeti zahire borsasından sormuş ve oradan gelen resmi cevabı Sıhhiye müdürlüğüne bildirmiştir. Sıhhiye müdürlüğü, bu hususta kat'i karar itihazı için kendisini salâhiyetten görememiş, keyfiyeti Sıhhiye Vekâletine bildirmiştir.

Vekâletten bugünlerde cevap gelecek, ondan sonra ekmeklerin bundan sonraki çenisi ile göleten miktarı yeniden yapılacaktır.

Yağ Antrepoları Islah Edilecek

Gümrük İdaresine ait şehrimizde bulunan yağ antrepolarının ıslahı için gümrük başmüdürlüğü tarafından hazırlanmakta olan proje ikmal edilmek üzere.

Gümrük İdaresi, proje için şehirimizde bulunan tanınmış yağ tüccarlarının mütalealarını da toplamıştır. Proje bir haftaya kadar Vekâlete gönderilecektir.

Kahveye giden talebeler

Talebelerin kahvehanelere gitmelerinin önüne geçmek için zabta fiilen kontrol vazifesine başlanmıştır. Bu işin maarif cephesinden takibi ve yeni tedbirler alınması için bugünlerde Maarifte bir toplantı yapılacaktır.

Yüksek Tedrisat Umum Müdürünün tetkikleri

Maarif Vekâleti yüksek tedrisat umum müdür Cevat, dün şehrimizde gelmiştir.

Cevat, dün yeni açılacak felsefe kursu ve hukukun 4 seneye çıkarılması işiyle meşgul olmuştur. Bugün de Güzel San'atlar Akademisinde tetkikat yapacaktır.

Elişleri Sergisinin Bir Köşe

Ankaradaki Sergi Evinde açılan Elişleri sergisi büyük bir rağbet görmektedir. Sergi münasebetle toplanacak olan Küçük San'atlar Kongresi için Ticaret Odası tarafından hazırlanan rapor, dün Vekâlete gönderilmiştir.

Türk Hristiyanlar Cemiyet'nin Kararından Sonra..

Türk Hristiyanlar Cemiyetinin yıllık kongresinde ekalliyet mekteplerinin kapatılmaları ve Türk hristiyan çocuklarının da Türk çocukları gibi resmi mekteplerde ve hep birlikte okutulması mevzuu bahsoluttu. Türk Hristiyanlar Cemiyetinin bu kararı hiç şüphesiz her tarafa büyük bir memnuniyet uyandırmıştır. Bütün vatandaşların aynı müesseselerde, aynı kültürle büyümele-ri bittabi candan arzu edilen bir meseledir. Yalnız bu karara uyarak mühim bir kısmı Evkafa ait olan ve birer mütevellî meclisleri tarafından idare edilen ekalliyet mekteplerinin resmi makamlarca kapatılmaları kat'iyyen mevzuu bahsolutmaz. Ancak Cemiyet Kongresi tarafından verilen bu karara bütün Cemiyet mensupları ittiba ederek halen azlık mekteplerindeki çocuklarını oralarından alıp resmi mekteplere vermek isterlerse bu arzuları ıslaf edilecektir, bittabi, bu Cemiyet azası olmıyan diğer Türk hristiyanlar da Cemiyete dahil arkadaşlarını takip etmekte tamamilen serbesttirler.

Bunun için bütün Sanayi müesseseleri her gün Sanayi Direktörlüğüne nümuneler getirmektedir. Sultanahmetteki Sanayi Müzesinin Ankara'ya nakledilmesi üzerine yeni bir müze kurulması ihtiyacı haline girmiştir. Oda bunun için en güzel ve en büyük bir salonu ayırmış bulunmaktadı. Burada her müessesenin malı bulunacak, bundan başka grafiklerle ihracat ve ithalatını gösterecek cetveller hazırlanacaktır. Sergi tamamlandıktan sonra bütün iktisadi daire âmirlerinin hazır bulunacağı bir törenle açılacaktır. Bundan sonra mekteplere Maarif Müdürlüğü kanalıyla tamim edilecek talebelerin bu sergiyi ziyaret ederek şehrimiz sanayi müesseseleri hakkında bir fikir edinmeleri temin edilecektir.

Bir Günde Üç Tramvay Kazası Oldu

Dün bir Beyoğlunda, diğeri Samatya'da, ötekisi Beşiktaş'ta üç tramvay kazası olmuş ve üç kişi yaralanmıştır.

1 — Tünelden Şişliye giden 411 numaralı vatman idaresindeki tramvay arabasının arkasına on üç yaşlarında bir çocuk takılmış ve biraz sonra elleri çözümlere yere düşmüştür.

Henüz hüviyeti de anlaşılmıyan çocuk, düşme neticesinde başından tehlikeli surette yaralanmış, hastaneye kaldırılmıştır.

2 — Yedikulede oturan on üç yaşında Orhan, 219 numaralı tramvay arabasına bağlı 548 numaralı arabaya binmiş ve tramvay durmadan atlamıştır. Orhan yere düşmüş, bacaklarından yaralanmıştır.

3 — 1225 numaralı vatmanın idaresindeki arabada giden Bahaettin, tramvay durmadan atlamak istemiş, yere düşerek yaralanmıştır.

BİR KAMYON OTOMOBİLE ÇARPTI

Dün gece Aksaraydan Kurtuluş giden Recebin idaresindeki 306 numaralı kamyon ile 1938 numaralı Bekirin kullandığı otomobil çarpışmıştır. İnsanca zayıf olmamış, kamyon ile otomobil hasara uğramıştır.

Bir Tashih

Çanakkalede ölen Alman askerleri için evvelki gün Tarabyada yapılan merasimden sonra, aynı yerde bulunan Mareşal Fon der Gölç'un mezarına da, erkânharbiye mektebimizin eski muallimi sıfatıyla Harp Akademisi namına bir çelenk konulmuştur. Çelengin üzerinde "Harp Akademisi, yazıldır. Bu havadisde ait tafsilat dün kü nüshamızda yanlışlıkla başka şekilde yazılmış olduğundan tashih edilecektir.

Ölü hayvan kuyruğu keserek para kazanma yolu aramışlar

Üç Açıkgozün Bir Kuyu Başında Geçirdiği Macera

Zincirlikuyuda evvelki gün garip bir vak'a olmuş, ölü hayvan kuyruklarını kesen iki kişi kuyuya düşmüştür. Hâdisi şudur: Belediye, hastalık dolayısıyla öldürüldüğü hayvanlar için Zincirlikuyuda çiftlik arkasında büyük bir kuyu kazdırmıştır. Oldürülen hayvanlar bu kuyuya atılmaktadır.

Feriköyünde oturan Basri, Fehmi ve Halit adında üç kişi kuyuya atılan hayvanların derilerini ve kuyruklarını yüzerek satmak suretiyle para kazanmağa kararlaşmışlardır.

Bu karar üzerine doğruca Zincirlikuyuya giden üç arkadaş, ölü hayvanlar kuyusunda derhal işe başlamışlardır. Fakat, bu esnada ilerinde en küçükü olan Basri kuyuya yuvarlanıncı onu çıkarmak için uğraşırken Fehmi de ölü hayvanların yanına düşmüştür.

Bunun üzerine Halit, bir yerden ip alarak kuyunun başına gelmiş ve arkadaşlarını güçlükle kurtarabilmiştir. Basri, düşme neticesinde ehemmiyetli surette yaralanmıştır.

Belediyeye ait yere tecavüzlerin den dolayı Basri, Fehmi ve Halit hakkında adli takibat yapılmaktadır.

Şehir Meclisinin Dün Görüşülen İşler

Şehir Meclisi, dün Necip Serdengeçti'nin başkanlığında toplandı.

Bazı talimatnamelerde yapılacak tadilatı ait evrak encümenlere havale edildi.

Asri sinemanın kiraya verilmiyere Şehir Tiyatrosu emrine terk edilmesi hakkındaki teklif mecliste ehemmiyetli bir münakaşaya yol açtı.

Azadan bir kısmı Asri sinema binasının alman kiradan vazgeçmenin hiç te doğru olmayacağını müdafaa etti. Diğer bir kısmı gelecek sene Fransız Tiyatrosunun kiralama nın kabul olmayacağını, bu itibarla Şehir Tiyatrosunun tek binaya sığmak mecburiyetinde kalacağını, onun için Asri sinemanın bu yıl kurtarılabilir bitmez yeniden kiraya verilmiyere Şehir Tiyatrosu emrine alınmasının doğru olacağını iddia ettiler. Neticede bu sonuncu nokta nazır kabul edildi.

Diğer bazı teklifler encümenlere gönderildi ve perşembe günü ıttima etmek üzere celseye nihayet verildi.

Malta Ziyareti Hazırlıkları

Filomuzun Malta ziyareti için hazırlıklar bitmiştir. Dün filomuzun bir kısmı Heybeliadan önüne gelmiş, tir. Malta'yı ziyaretten sonra filo 27 İkinciteşinde Faler limanına da uğrayacaktır.

Şüpheli Görülen Bir Ölüm

Dün müddeiumumiliğe, bir tahta üstünde tüle sarılmış bir çocuk cesedi getirilmiştir. Çocuk Fatihle oturan Eminendir. 40 günlük iken evvelki gün ölmüştür. Fatih belediye doktoru ölümü şüpheli bulunduğuna müddeiumumiliğe haber vermiştir. Müddeiumumilik cesedi tabiatidli Enver Karane gönderdi. O da ölüm sebebini tesbit edemediği için ceset morga götürülmüştür. Alınacak rapora göre tahkikata devam edilecektir.

Yazısız hikâye

Üç perdelik bir facia.

TAKVİM HAVA

10 İkinciteşin SALI

Dün hava ekseriyetle kapalı geçmiştir. Rasat merkezlerinden alınan malûmata göre, bugün de hava ekseriyetle kapalı geçecektir.

Dünkü hava

Dün barometre 755,70, sıcaklık en çok 18,7, en az 13,4 kaydedilmiştir. Rüzgâr cenup ve cenubşarkiden esmiştir. Yukarıda sür'ati 30 metre, aşağıda 16 metredir.

Bugünkü Hava: KAPALI

11 inci ay	Gün: 315	Kasım: 3
1355 Hicri		1352 Rumi
Şaban: 24	28 Birinciteşin	
Güneş: 6,42 — Öğle: 11,58		
İkinci: 14,39 — Akşam: 16,56		
Yatsı: 18,30 — İmsak: 5,00		

Siyaset âlemi

Madridten Sonra...

Madrid şehri etrafında çetin bir muharebenin vuku bulduğu bu sırada âsilerin muvaffak olacaklarını tahmin ederek yakın ilerde İspanyanın ne şekil alacağını ve ne gibi meselelerle karşılaşacağını düşünmek yersiz olmasa gerektir.

İspanya hükûmetiyle dövuşen taraf, muvakkat bir zaman için aralıkındaki ayrılıkları unutan müteaddit fırkalardan müteşekkildir. Bu fırkaların hepsi de neticeye varıncıya kadar bir mesele çıkarmıyacak, fakat Madridin işgaliyle aradaki ayrılıklar kendini gösterecektir. Çünkü bu fırkalardan her birinin İspanya mukaderatına ait kendine mahsus düşünceleri ve tahakkuku için çalıştığı gayeleri vardır.

Hakkikatte General Frankonun cephesi Karlistlerden, meşrutiyetçi kralicilerden, Falangistalardan yani faşistlerden, liberal cümhuriyetçilerden, Basklardan, Klerikallerden ve hür düşüncelilerden müteşekkildir.

Bunlardan Karlistler mutlakîyet taraftarıdır, liberallik ve parlamenterlik düşmanlardır. Bunlar meşrutiyetçi kralicilerden daha çok sağdırlar.

Kraliciler de, Karlistler gibi General Frankonun safından mühim bir mevki sahibidirler. Bunların emeli Kral Alfonsoyu değilse de üçüncü oğlu Don Juanı İspanya tahtına oturtmaktır. Bu prens, dahili harp başladıktan sonra âsilerle birlikte harbe iştirak için koşmuş, fakat General Mola daha tetik davranarak prensi hudut haricine çıkarmıştır.

Falangistler (yani faşistler) eski diktatör Primo de Riveranın oğlu tarafından idare ediliyorlar. İşaretleri beş oktur. Asiler cephesinin en kuvvetli unsurudur. Bunlardan 150 bin askerin cephede, 200 bininin ihtiyat kuvveti olarak cephe gerisinde bulundukları bildiriliyor. Bunların maksatları bir faşist devlet vücuda getirmek, siyasi fırka sistemini ilga etmektir. Krallığı iade edip etmiyecekleri henüz belli değildir.

İspanyada üç Fransız dört vilâyetleri bulunur ve heride müten bir Bask devleti vücuda getirmeyi isteyen Basklar ise muhtariyet kazanmayı ummaktadırlar.

Halbuki, General Frankonun her hangi ayrılma hareketine karşı geleceği, hattâ Katolonyaya bile muhtariyet vermek istemeyeceği anlaşıyor.

Asilerin cephelerinde bulunan liberal cümhuriyetçiler ise kraliyetçiliğe de; faşistlik rejimine de muhalefet edeceklerdir.

Bu kısa izahtan, Madridin sukutundan sonra bütün bu fırkaları tatmin atmenin son derece güç olacağı ve General Frankonun bu güçlüğü bertaraf etmek için bir hayli sıkıntı geçeceği anlaşıyor.

Bununla beraber General Frankonun Portekizde olduğu gibi, bir diktatörlük tesisine taraftar olduğu bildirilmektedir.

İspanyolların siyasi ayrılıklara verdikleri ehemmiyetin şiddeti, nazarı dikkate alınırsa, vaziyetin parlak olmadığı kolaylıkla anlaşılır.

Çete muharebelerinin de devam edeceği nazarı dikkate alınırsa, karışıklığın kolay kolay bertaraf edilemeyeceği kendiliğinden tevazzuh eder.

Ömer Rıza DOĞRUL

BİRKAÇ SATIRLA

Mecliyeköyü civarına dökülen çöpler, yarın oradan kazanarak belediyenin Kâğıthane sırtlarındaki vadide yeni tesis ettiği çöplüğe atılacaktır.

İlk tedrisat müfettişlerinin müvazenei umumiyeye nakdedilmeleri karar üzerine Vekâlette bir İlk Tedrisat Müfettişleri bürosu teşkilâtı kurulmağa başlanmıştır.

Balıkçılar Cemiyeti idare heyeti intihabı dün yapılmıştır. Netice bugün anlaşılmaktadır.

Yapılan bazı yeni müracaatları tetkik etmek üzere dün saat 16 da takas heyeti toplanmıştır.

SON HABER

Yeni Viyana Kongresinde Neler Konuşulacak?

Habeş istilâsı

Kont C yano Viyanada Bunun Tanınmasını da Temin Edecekmış

Londra, 9 (Radyo) — Viyanada toplanan İtalya, Avusturya, Macaristan konferansının yalnız iktisadi anlaşma yapmak maksadıyla toplanmadığı anlaşıyor. İtalya dış bakanı Kont C yanonun Berlin'e vuku-toplanmadığı anlaşıyor. İtalya dış bakanı Kont C yanonun Berlin'e vuku-toplanmadığı anlaşıyor. İtalya dış bakanı Kont C yanonun Berlin'e vuku-toplanmadığı anlaşıyor.

Ticaret Kanunları Değişiyor

Ankara, 9 (TAN muhabirinden) — Kara ve Deniz Ticareti Kanunlarının tadil, islah ve ikmale muhtasir hükümlerini tesbit ve yeni bir proje tanzim etmek üzere Adliye Vekâleti müsteşarile umum müdürlerden ve Temyiz Ticaret Dairesi reis ve azalarından ve profesörlerden mürekkep komisyon bugün ilk icetamini Adliye Vekilinin reisliğinde yaptı. Vekil nutkunda, bu meselenin ehemmiyetini işaret ederek komisyona muvaffakryetler diledi.

Türk İnkılâbı ve Holanda

Lahey'de Bir Ticaret Cemiyeti Kuruldu

Lahey, 9 (A.A.) — Türkiye'nin Cümhuriyet rejiminde sosyal, endüstriyel ve entellektüel sahalarda attığı ileri hamleleri vatandaşlarına bildirmek hususunda çalışmış olan Baron Testa'nın teşebbüsü ve Holanda Kraliçesinin tasdiği ile Lahey'de bir ticaret cemiyeti kurulmuştur.

Neederlandsch - Turkscha Handel en Compensatie Maatschappij ismi altında çalışacak olan bu yeni cemiyet, Türk ve Holanda mallarının mübadelesini inkişaf ettirmek maksadını takip edecektir. Cemiyet bundan başka gruplar ve şahıslar arasında takas idaresi rolünü oynayacaktır.

Türk piyasasındaki mübayaaları nı tevsî etmek kararında olan büyük firmalar bu cemiyette aza bulunmaktadırlar.

Ankarada Şiddetli Bir Yağmur Yağıyor

Ankara, 9 (TAN muhabirinden) — Bugün Ankarada çok şiddetli bir yağmur yağmaya başlamıştır. Her tarafı basan seller itfaie meydana Elektrik Şirketi önünü su ile doldurdu. Yağmur devam ediyor.

Türkiye — İtalya Ticaret Anlaşması

Ankara, 9 (TAN) Türkiye - İtalya Ticaret anlaşması yeniden 40 gün temdit edildi. İsviçre ile de yeni bir ticaret anlaşması yapılacaktır.

Dünyu Umumiye Komiseri

Dünyu Umumiye Komiseri bu sabah Ankaradan şehrimize gelecek bir kaç gün sonra Parise gidecektir.

Bir Macar Talebe İdam Edilecek

Viyana, 9 (TAN) — Bir müddet evvel bir Rumen miralayının karısını parçalayarak öldüren Peşte Üniversitesi talebesinden Şraser, Zöben şehrinde idama mahkûm olmuştur.

Macaristanda

Nevyork, 9 (Radyo Tan) — Kont C yanonun Viyanayı ziyareti dolayısıyla Habsburgların idesi meselesi yeniden canlanmıştır. Avusturya kraliyetçileri reisinin bugün Sinyor Musolini ile uzun uzadıya görüşmesi de bu tahminleri kuvvetlendiriyor.

Habsburglar

Budapeşte, 9 (A.A.) — Viyana üçler konferansı hakkında tefsiratta bulunan Pester Loyd gazetesi ezcümle şu satırları yazıyor: "Bu konferans, hiçbir devlete karşı değildir. Fakat bu hal, Macaristanın en mukaddes menfaatleri bahasına da hi olsa komşularıyla bir anlaşma istediğini ifade etmemelidir."

Keza, Roma protokollarının Küçük anlaşma blokuna muhasım bir blok ihdas etmeye ve bu anlaşmanın siyasal nüfuzunu kırmaya matuf olduklarını zannetmek de yanlıştır.

Viyana konferansının, bilhassa 11 temmuz tarihli Alman - Avusturya anlaşmasından sonra vukubulan Alman - İtalya mülakatını müteakip toplanmasındadır.

Ruzvelt Dünya Sulhünü Kurtaracak mı?

Nevyork, 9 (Radyo) — Cümhuriyetin Mister Ruzvelt, birkaç ay evvel, büyük devletlerin devlet reislerini toplayarak dünya sulhünü kurtaracak bir konferans akdini düşünmüş, o zaman bu düşüncesi ehemmiyetle karşılanmamıştı. Anlaşılan Mister Ruzvelt bu düşüncüyü tahakkuk ettirmek için yeniden çalışacaktır.

Şarktan Garba Nakledilenler

Ankara, 9 (TAN muhabirinden) — Muzır ve şüpheli vaziyetleri dolayısıyla Şark Vilâyetlerinden garbe naklolunanlarla olunacakların iskân edildikleri yerlerde mukim olmak vasfını bulabilmek için eski yerleriyle olan alakalarını tamamen kesmeleri vilâyetlere bildirilmiştir.

Türk — Sovyet Kültür Münasebetleri

Leningrat, 9 (A.A.) — Sovyetler Birliği İlim Akademisine merbut Türkiye ile ilim münasebetlerini teşvik komisyonu, Türk Dil Kurumu ile Türk Ziraat ve Jeoloji Enstitüsü tarafından nesredilen kitaplardan bir serisi almış ve buna karşılık olarak Ankaraya son zamanlarda Sovyetler Birliğinde nesredilmiş olan jeoloji ve dil kitaplarından altmış beş eser göndermiştir.

Bir Batında Üç Çocuk

Akhisar, (Tan) — Resadiye mahallesinde oturan Şakir üşan karısı Zeynep, ikisi erkek ve biri kız olarak bir batında üç çocuk doğurmuştur. Çocuklar ve anaları sıhhattedir. Belediye ve himaye etfal cemiyeti, bu aileye yardıma başlamışlardır.

Jandarma Kanunu

Ankara, 9 (TAN) — Jandarma efradı için bir kanun projesi hazırlanmıştır.

KÜÇÜK HARİCİ HABERLER

Romanyanın Bulgaristan'daki konsolosları arasında birçok değişmeler olmuştur.

Bulgaristanın Çekoslovakya ve Macaristanla yaptığı ticaret muahedeleri Sofyada imzalanmıştır.

Varşovada bir tren müsademesinde beş kişi ölmüş, otuz kişi yaralanmıştır.

Musolini İngiltere ile bir pakt değil, fakat dostane bir anlaşma yapmak istediğini söylemiştir.

İngilterenin cenup kıyılarında bir Alman gemisi imdat işareti vermiş, fakat bulunamamıştır.

Fransız Başvekili

M. Leon Blum

Fransada Komünistler ve Sosyalistler

Paris, 9 (Hususî) — Leon Blum dün akşam, sosyalist partisi ile millî konseyi önünde bir nutuk söyleyerek halk cephesi hükümeti ile komünist partisi arasındaki münasebetler hakkında izahat vermiştir.

Blum İspanyadan bahsederken Madrid hükümetine karşı silâh ambargosunu kaldırmak meselesine temas etmiş, İngiltere ile müşterek bir hattı hareket takip etmek mümkün olduğu takdirde, buna derhal hazır olduğunu bildirmiştir. Başbakan nihayet, Fransız - Sovyet paktının kendisi için bütün kıymetini muhafaza etmekte olduğunu ehemmiyetle kaydetmiştir. Başbakan, komünistlerin hükümete olan parlamenter yardımını takdirle yadettmiştir.

Konsey, Başbakana karşı olan itimadını tam bir ekseriyetle izhar etmiş, fakat hiçbir taktir kabul edilmemiştir.

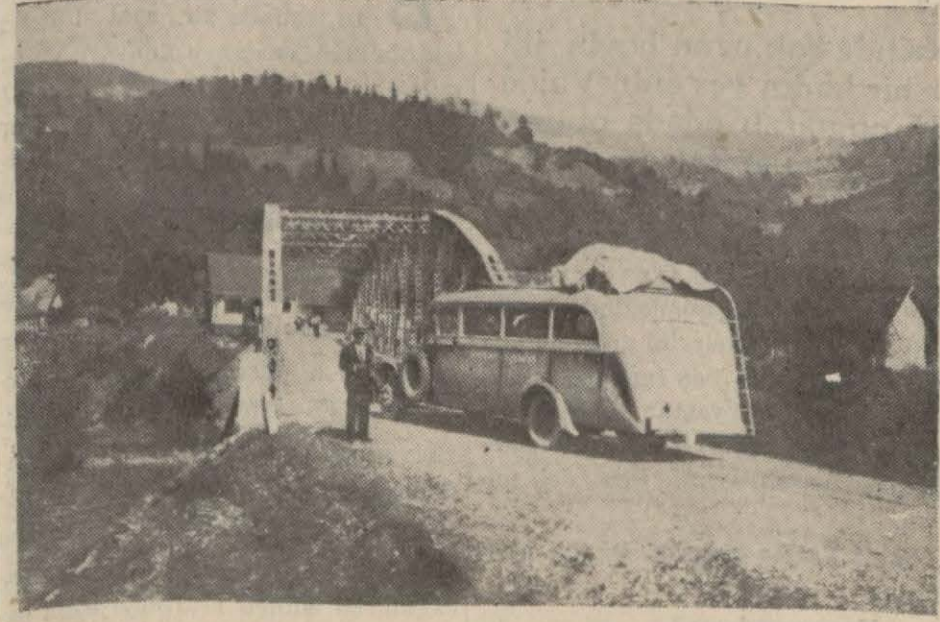
Londra, 9 (Radyo) — İngiltere mahafili Fransanın silâh ambargosunu kaldırmak ve Madrid hükümetine silâh vermek için teklifte bulunacağına ihtimal vermiyor. Ve M. Blumun bu hususa ait beyanatını hususi mahiyette telâkki ediyor.

FRANSA VE FAŞİSTLER

Paris, 9 (A.A.) — Sosyalistlerin millî meclislerinin ikinci celsesinde M. Grumbach, haricî siyaset hakkında söylemiş olduğu bir nutukta "Demokrasi, faşizme karşı harp açmıyacaktır. Fakat Fransa, çok esalî bir hâdise karşısında bulunuyor: Faşist devletler bloku... Demişti.

Kazaların Önüne Geçmek İçin

Yugoslavyada otobüs işi bize örnek olmalıdır!

Yugoslavyada, Adriyatik sahilini memleketin şimalinden geçen Sempron ekspresi demiryoluna bağlayan modern otobüslerden biri. Otobüsün yanındaki zat bu makalenin muharriridir. Beş dakikalık bir makine arızasından istifade edilerek bu foto alılabildi. Yoksa, otobüs şimendifer gibi mücbir sebep olmayınca muayyen yerlerden başka bir yerde duramaz.

Otobüs faciaları başlıklı yazımda demiştim ki: "Her memleket otobüs işini kendi hususi şartlarına göre çoktan halletmiştir. Bunlardan bir iki tanesini mütehassıslarına tetkik ettirmek bizde de alınacak tedbirleri tesbit etmek için kâfidir. Benim gördüklerim ve bildiklerim arasında Yugoslavyadaki kanun, tarz, ve teşkilât bize en uygun olanıdır.."

Vakıta, Yugoslavyada otobüs işi, şimdi bize nisbeten çok inkişaf etmiş ve mükemmel nizamlar altına alınmıştır. Fakat, bu dereceye gelmek için takip ettiği tekâmül yolları arasında bize benzijenleri yoktur.

RUHSAT VERMEK VALİLERE AITTIR

Her şeyden evvel söyleyeyim ki, gerek şehir dahilinde, gerek şehirler arasında olsun otobüs nakliyatı ruhsatını belediye değil, (Ban) namı verilen ve bide vali salâhiyetinden daha vâsi salâhiyetleri haiz olan en büyük devlet memuru verir. Nakliye ve otobüs hattı birden fazla vilâyetler içinde geçiyorsa ve ruhsat hususunda valiler arasında ihtilâf çıkarsa mesele "Ticaret ve Sanayi, Vekâleti tarafından halledilir.

Kamyon ve otobüsle eşya ve yolcu nakliye ruhsatı verilirken, vali, belediyenin bu işi yapmak istediğini veya istemediğini belediye başkanına sorarak mecburiyetindedir. Çünkü bu hak herkesten evvel belediye aittir. Belediye "iki ay, içinde cevap vermezse veya bu teşebbüse girişmeyi üzerine aldığı takdirde "azami altı ay, zarfında işe başlamaya mecburdur. Aksi takdirde vali, işi hususi müteşebbislere vermek salâhiyetini haizdir.

RUHSATIYE İMTİYAZ ŞEKLİNDEDİR

Nakliye ruhsatı asgari beş sene için muteber olup bir nevi uhşar şeklindedir. Müteşebbisler bu müddet zarfında bu hat üzerinde başkalarına da ruhsatiye verilmeyeceğinden emindir. Fakat bu imtiyaz menfaatinin mukabil ağır teahhütler vardır: Otobüslerin şeklini ve adedini, yollarını ve köprülerin vaziyetine göre sürat ve budutlarını, hareket zamanlarını ve nakliye fiyatlarını vali veya valinin teşkil edeceği hususi komisyon tayin eder.

TEMİNAT

Verilen ruhsat ve imtiyaza mukabil konulan şartların her zaman ve muntazaman ifa ettirilmesi için teşebbüs sahibinden veya sahiplerinden valinin veya komisyonun tayin ettiği "peşin para, bir teminat alınır. Bu teminatın miktarı, teşebbüsün ehemmiyetine, otobüslerin sayısına, yolcuların ağırlığına veya çokluğuna... ilâ... şerait nazarı dikkate alınarak tesbit edilir.

Ruhsat ve müsaade verildikten sonra azami ay zarfında işe başlamış bulunmak şarttır. Aksi takdirde ruhsatiye geri alınır. Her hangi bir sebepten dolayı işi tatil edebilmek için yine valinin müsaadesi lâzımdır.

SIGORTA

Yolcu ve eşya nakliye müteşebbisleri her şeyden evvel sigorta şartını yerine getirmeye mecburdurlar. Sigorta-

dan maksat, nakliye sırasında kaza veya her hangi bir suretle yolculara ve diğer şahıslara gelebilecek zarar ve ziyanın tediyi edilmesini temin etmektir. Sigorta meselesi halledilmedikçe nakliye işine hiç bir suretle başlanamaz.

Nakliye teşebbüsü sahipleri, her hangi bir sebepten dolayı sigorta taksitini tediyi etmezlerse, bu taksit onların yatırdıkları teminat akçesinden ödenir. Bu takdirde teminat akçesini tekrar tamamlamak mecburiyeti vardır. Sigortadan artması muhtemel varidat memlekette "turizm, işinin terakkisine sarfedilir.

POSTA NAKLİYESİ

Otobüsle yolcu ve eşya nakliye müteşebbisleri, hükümetin talebi üzerine ve tayin edilen şerait dahilinde ve bedel mukabilinde posta nakliyesini de deruhte etmek mecburiyetindedirler. Posta nakliye bedelini tayin hususunda çıkması melhuz ihtilâf mahkeme ile halledilir.

Otobüs nakliye işleri sahipleri, hükümetin talebi ve yardımı ile, kendi hatlarına münasebeti olabilecek ve turizm bakımından mühim yeni hatlar üzerinde de nakliye işini temin etmeye mecburdurlar. Hususi turizm hatları üzerinde işleyecek otobüsler ise ayrıca son fen ve konfor şartlarına muvafık olmak mecburiyetine tâbidirler. Böyle hatlar üzerindeki hareket ve muvasalat zamanları bunlarla alakadar şimendifer, vapur ilâ... gibi diğer vesait zamanlarına uygun düşmek şarttır.

INTIZAM

İşte, kanun hükümlerine dayanan bu tedbirler sayesinde iş çok muntazamdır. Bir otobüs bir tek yolcu fazla alamaz. Zamanı gelince bir tek yolcu da olmazsa otobüs dakikasında hareket eder. Gideceği yere de zamanından evvel veya sonra gelirse "esabî mucibesini, göstermeye ve bildirmeye mecburdur. Bunun için hükümetçe tayin edilen sür'atten aşırı bir hızla giden otobüsler rastlanmaz. Zaten gidecek olsalar yolda jandarma, polis ilâ... gibi hükümet memurlarına hesap vermeye mecburdurlar. Bu hesap verme işi ise oldukça acı şartlar altında yapılır.

V. BIRSON

Mütakait Subaylara Vazife Verilecek

Eminönü Askerlik Şubesi'nden:

Askerlik şubelerinde mütakaidin istihdam edilmek üzere askerlik işlerinden bilir, genç ve işe yarar binbaşısı veya yüzbaşı rütbesindeki mütakaidinden isteklerinin Eminönü askerlik şubesine müracaatları,

FELEK

Askerlikleri...

Kimin diye sormaya ne hacet?!. Başka askerliğe gidecek diye beklediğimiz kim vardı ki. Gazetelerden bir kısmının "var!.. bir kısmının da "yok!.. demesine rağmen ben bu işte bir varlık sezdiğim için şimdiden tahminlere girişiyorum. Eğer hava - disin aslı varsa ne âlâ! Yoksa ben zevzekliğimle kalırım.

Şimdi efendim !Bugünkü bahsimiz bayanların askerlikleri halinde ortaya çıkacak meseleler beyanındadır.

Bu meselelerden bir tanesi yaş meselesidir. Alman haberlere göre 20 ile 45 yaş arasındaki hatunlar muvazzaf hizmet edebileceklermiş. Ohalde ya bir kısım bayanlar - ki 35 ten bir adım ileri gitmezler - kaydı hayat şartıyla asker olacaklar yahut nihayet yaş hususundaki hakikati itirafa mecbur kalacaklar.

İşte o zaman askerlik şubeleri dünyanın en meraklı havadisini veren kaynaklar olacak.

Kendisine 30 yaş çok gören bayan falanca 42 yi itiraf etmiş.

Ya 40 kapısından bir türlü geçemeyen bayan fılan 51 yaşında olduğu nüfus kâğıdıyla meydana çıkınca "şark!.. diye düşüp bayılmış.

Bunun, hatıra gelmiyen kimbi - lir daha ne sahneleri olacak ki; iş - dince kahlkahanadan çatlayacağız. (Aman Allah saklasın!)

Ve sonra sanırım boyu 1,40 tan kısa olanlar askerliğe almaz. Kadımlar da da boy tahdidî mevzuu bahsolunca her bayanın boyu (1,50 boy + 10 ökçe) olarak tesbit edilecek,, böylece bizimle boy ölçüşen bayanların hakiki kametleri meydana çıksın diye ökeleri sökülecektir.

Dahası var: Askerlikte emzikli kadımlara imtiyazlar verilirse mahallât çocuk feryadından geçilmez olacak. Daha neler, neler olacak. İş hele bir kere şu iş sahiye çıksa!..

B. FELEK

NASIL YAZIYORUZ?

"Dünkü pazar Kasımın ilk günü idi. Hava güneşli ve çok mutedil geçti. Kasımın ilk günü böyle iyi giderse bütün kış mevsimi de çok iyi geçer diye bir atalar sözü vardır. Halbuki Avrupalı meşhur astrologlar bu yıl kış mevsiminin çok soğuk ve zorlu olacağını bir iki ay evvel ilân ettiler. — Hasan Kumçay, KURUN, 9. 11. 1936.

Bana böyle geliyor ki buradaki "astrolog" heyetinası manasında kullanılmış, halbuki ona "astronome" derler. Astronome da havayı haber vermez. Bu "meteorologist"lerin işidir. Avrupalı meteorologistler, olsa olsa kendi memleketlerinde kışın çok soğuk olması ihtimalinden bahsetmişlerdir; "ilân etmezler..". Bu yıl kışın, meselâ Berlin'de çok zorlu, İstanbul'da ise mutedil geçmesi pekâlâ kabil - dir. Kasım, İstanbul'da iyi girdi. Zaten Hidrellez ve Kasım taksimi yalnız İstanbul ve civarı için doğru olabilir.

Aziz dostumuz M. Turhan Tan, "Mezartaşları", adlı ve içinde ancak bir tane cık yanlış kelime bir yazısında (Cumhuriyet, 9. 11. 1936), müverrih Karacelibade Abdülâziz Efendi'nin mezar taşının kaybolduğunu haber veriyor. Diyor ki: Başka yerlerde bu gibi insanların öldükleri günlerde merasim yapılır, mezarlarının başına gidilerek nutuklar söylenir.

Bizleri de, geçmiş günlerin büyük işler görmüş, kıymetli eserler bırakmış adamlarına hürmet göstermeye davet ediyor. Allah razı olsun. Bu yolda ne kadar çalışılır. Fakat yazımı şöyle bitiriyor: "Maarif Vekâletinin tarihi kıymet taşıyan mezar taşlarının alınmaması için bir çare bulunmaması dâimem isterdim. Bunlar, hırsızlar tarafından yağma olunacağına bari müze - lere kaldırılmalı.."

Demek ki M. Turhan Tan mezartaşına, bir kimsenin nereye gömülmüş olduğunu gösterdiği için değil, bir taş, belki bir san'at eseri olduğu için ehemmiyet veriyor. Çünkü taş - ister çalınmış, ister müzeye kaldırılmış - mezar kaybolmuş demektir. Abdülâziz Efendi'nin mezarına dikilen taşın bir san'at kıymeti olup ol - madığını da bilmiyoruz.

Gelim dil yanışma; Osmanlı tarihinde eşî mukayyet olmıyan bu celâdeti Karacelibade Abdülâziz Efendi göstermişti.

"... eşî görülmemiş bu celâdeti... demek lazım; çünkü "mukayyet olmıyan", "eşî var amma kaydedilmemiş" manasına gelebilir.

Ahfeş

Yurttaş; Yabancı paraların düşmesi nâdisesi karşısında Türk parası biriktiren, akıllı olduğunu isbat etti.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Mahkemelerde

Tanburu kaldırıp kendi kafasına indirmiş..

Sonra da "Beni yaraladılar,, diye polise başvurmuş..

Üçüncü sulh ceza mahkemesinde çok uzun boylu iki erkek arasında kısa ve çelimsiz bir kadın yer aldı. Valde hanında ikinci kemeraltında 35 numaralı odada oturan İranlı Ali davacı idi. Şikâyetlerini şöyle anlattı:

— Ben bu Fethiye ile sekiz seneden beri beraber yaşıyorum. Bir hafta evvel "Kardeşim hastaneden çıkacak, bana bir kaç gün müsaade et!,, dedi. Ben de kendisini bıraktım.

Yanında dükkân kirası olarak ayırdığım 25 lirayı götürmüştü. Dün sabah Küçükpazarda Arapçesme sokakındaki evine gittim. Kapıyı çaldım. Fethiye kapıya geldi. Parayı istedim. Beni bir bahane ile eve çekti. Kanapenin üstünde bir tanburu vardı.

Allah inandırın seni bay hâkim! Fethiye tanburu çekince ta alnımm kabağma aşketti. Tanbur halka gibi kafama geçti. Alnımdan kanlar fışkırmaya başladı. Bu sırada ikinci suçlu Ethem de geldi. Elindeki ayaakkabı bıçağıyla gırtlığıma saldırdı. Az kalsın beni tavuk gibi boğazlayacaktı. Ben elini tuttum ve sonra kendimi sokağa dar attım. Soluğu poliste aldım.

Hâkim İhsan, suçlu Fethiyeye söz verdi:

— Ben bu adamla yedi seneden beri yaşıyordum. Nikâh yapmadığı için Ethemle evlenmek üzere kendisinden ayrıldım. Beni tekrar istiyordu. Dün sabah eve gelmiş. Kapıyı omuzlayınca içeriye girmiş. Hiç bir şeyden habirim yoktu. Birdenbire boğazıma sarıldı ve beni bîr oyuncak gibi havaya kaldırarak enseme yumruklamağa başladı. Sonra da tanburu kapı ve şimdi sana bir iş yapayım da görürsün, dedi ve kendi kafasına indirdi. Sonra da tanburu aldı. Kaçıyor-

du. Kapıda da Ethem rastlamış. Benim onu dövdüğüme kim inanır.

Ethem de dinlendi. O da suçu inkâr etti. Davacı Ali, gömleğinde ve ceketindeki kan lekelerini göstererek:

— Bay hâkim, ben tanburu ne yapacağım ki... Bu yaştan sonra çalgıcılık mı yapacağım. Sonra ben kendimi nasıl yaralıyayım. Ben deli miyim.

Şahit Fatma çağrıldı, Hâkim sordu:

— Kaç yaşımdasın?

— 15, 16 varım.

— Evli misin?

— Evet..

— Hele biraz yukarı çık bakalım.

Burada yaşıyor not edecek kimse yok.

— On yedi varım.

— Ha şöyle..

Fatma, Alinin tanburu alarak kapıdan çıktığını görmüştü. Şahit Fatma da içeriye alındı. Namaz kılar gibi elini göğsünün üstüne bağladı.

— Dört gün evvel Malatyadan geldim. Vallahülâzım yalan söylemem.

Ha bu Ali kuşluk vakti eve girmiş, tanburu omuzlamış, kapıdan çıkıyordu. Ben gözümle gördüm, dedi.

Hâkim uzun bir karar yazdırdı. Alinin yaralanmasını ve iddiasını tahlil etti. Fethiye'yi tekrar kazanmak için birçok şeytanî yollardan yürterek kendi kendisini yaraladığı neticesine vardı ve Fethiye ile Ethem beraet ettirdi. Ali, üstelik (600) kuruş mahkeme masrafı vermeye mahkûm olmuştu. Mahkemeden sonra Fethiye Ethemin koluna girdi ve koridorlardan uzaklaştı:

— Allah aşkına, şuna inat, nikâhımızı çabuk yaptırılmalı! diyordu.

sviçre Sefiri de Şahit Olarak Dinlenilecek

Bundan birkaç sene evvel Duza to isminde bir saat tüccarı İstanbuldan İsviçreye gidiyor. Ve orada (23) saat fabrikasından (50000) liralık saat alıyor. Ve bu meblağı her zaman olduğu gibi muayyen bir müddette ödiyeceğine dair bonolar veriyor. Fakat vadesi geldiği halde bonoları ödemiyor. Bu fabrikalar müştereken alacaklarını talep için İstanbuldaki istihbarat şirketlerinden (Cosmos) a müracaat ediyorlar. Şirketin müdürü Mösyö Mandel işe girişiyor ve mezkûr fabrikalardan namına getirttiği umumi bir vekâletle Duza toyu görüyor ve fabrikalara bu paranın hepsini almak kabil olamayacağını, işi sulhen bitirmeyi daha şayanı tercih bulduğunu yazıyor. Teklif kabul ediliyor.

Mandel fabrikalar namına umumi vekâletine müsteniden 24300 lira alıyor. Fakat bunu İsviçreye gönderecek yerde cebine atıyor, ve fabrikaların yazdığı müteaddit mektuplara cevap vermeyince, onlar da İstanbuldaki sefaretlerine müracaatla bu işin takibine bir avukat rica ediyorlar. İsviçre sefaret, sefaret avukatını tavsiye ediyor. Ve dosya kendisine tevdi ediliyor.

Avukat, bu (23) fabrika namına Mösyö Mandel aleyhine emniyeti sui istimal davası açıyor.

Poliste yapılan tahkikatla müstantiklikte yapılan tahkikat neticesinde, isten malumatı olan İsviçre sefaret Viskonsülü Martig, maslâhatgüzar Blanche şahit olarak dinleniyorlar.

Dün ikinci ceza mahkemesinde bakılan bu davada fabrikalar vekili İsviçre sefiri Henri Martinin dahi şahit sıfatıyla dinlenmesini istedi.

Bu talebe müddeiumumi de iştirak ettirginde sefirin şahadetine bırakılmak üzere mahkeme 12 şubat saat ona kaldı.

Bir Amelenin Ölümüne Sebep Olanlar

Beşiktaşa yeni yapılmakta olan bir fabrikanın çatısı çürük bir vinçle kaldırırken ameleden Kâzımın ölümüne sebep olan ustabaşı Yani ile muavini Şevket tevkif edilmişlerdi. Dün dördüncü müstantik bu faciyanın tahkikatına başlamıştır. İlk tahkikatı idare eden müddeiumumi muavini Şefik inşaatın fenni mesuliyetini üstüne alan mimar ve mühendis Torkom hakkında da takibatta bulunmaya karar vermiştir. Polis dün Torkomu aramıştır. Torkomun başka bir memlekete gittiği anlaşılmıştır.

NIŞANLANMA

Deniz zabıtlığından müteakıt Bay Azmi Sait kızı Bayan Seher Bedia ile şehrimizde iznini bulunan Kadiri hâkimi Bay Hulusi Engür'ün nişan merasimleri dün gece Azmi Saidin evinde ve tarafeynin ehlibba ve akrabaları huzurunda yapılmıştır. Tarafeyne saadetler dileriz.

ÖLÜM

Edirnekapısında mülga Sarmaşık Tekkesi sabık şeyhi ve sabık belediye memurlarından Fazıl kerimesi vefat etmiştir. Yarınki salı günü tekkeken kaldırılacaktır.

GUSTAV FRÖHLICH

LYDA BAROVA

birleştirel ve emsalsiz bir eser yarattılar

ÇAPKIN Mülâzım

Aşk - Eğlence - Zevk - Musiki ve güzellik filmi.

Perşembeye

MELEK'de

ŞEHİR TIYATROSU

DRAM KİSMİ
Bugün 20,30 da
AYAK TAKIM
ARASINDA
KOLTUKLAR: 50, 40

ŞEHİR TIYATROSU

OPERET KİSMİ
Yarın 20,30 da
MASKARA
14 de

Çocuk Tiyatrosu FATMACIK

EHLi SALİP Muharebeleri

Tamamen Türkçe sözlü Türk tarihinde mühim bir rol oynayan sultan (SELAHAD-DİNİ EYYUBİ) nin dünyayı tutan şöretinin doğurduğu, heyecanlı, muhteşem filmi

Yarın matinelere itibaren

MİLLÎ SİNEMADA

Charles Meré'nin meşhur piyesi

Öldüren Gözler

Emsalsiz film, bu Perşembe akşamından itibaren

SÜMER SİNEMASINDA

başlıyacaktır. Irene rolünü oynayan MARİE BELL ve mükemmel ve beşeri bir rol oynayan HENRİ ROLLAN. Fevkalâde güzel ve musiki nağmeleri arasında geçen emsalsiz bir filmidir.

ureti mahsusada gönderdiğimiz sinema operatörü tarafından çekilen... İskenderun ve Antakya Türklerinin İstiklalleri ve anavatana olan merbutiyetlerini gösteren türkçe izahatlı film. Fesleri çıkarıp şapka giyme merasimi. Her türlü tazyika rağmen Suriye intihabatına iştirak etmemek için yaptıkları mitingler ve saire...

Perşembe akşamından itibaren

SÜMER

sinemasının filmine ilâveten gösterilecektir.

Cidden şahane denilebilecek bir heyeti temsiliye

DANIELLE DARRIEUX

ALBERT PREJEAN

INKILJINOFF - NATHALIE KOVANICO - DON KAZAKLARI
ihtirastı bir aşk mevzuu.. Büyük bir Fransız filmi...

VOLGA

Ateşler içinde

Perşembe akşamından itibaren

SARAY SİNEMASININ

bir zaferi olacaktır.

Büyük yıldızlar + Müzik + San'at + Güzellik = Süperfilm.

Süperfilm + Mükemmel bir akustik + Fevkalâde projeksiyon + Salonun rahatlığı
"Bütün Güzelleri severim" - "Mazurka" - "Staviski Skandalı" ve "Asri Zamanlar" süperfilmlerden sonra

SAKARYA Sineması

size büyük bir sürpriz hazırlamaktadır. Bu sürpriz de gelecek programında göstereceği tamamen renkli muazzam bir dans ve şarkı filmi olan:

MAVİ VALSLER'dir

GÖRMİYENLERE BÜYÜK bir FIRSAT: 2 BÜYÜK FİLM BİRDEN MAZURKA ve ÇAPKIN GENÇ

POLA NEGRI

HENRY GARAT - DANIELLE DARRIEUX

Geceleri saat 8,20 de 2 film birden

İPEK
Sinemasında

Fiyatlarda zam yoktur.

[DÜNKÜ TEFRİKANIN HULASASI]

1903... Kuyucak köyünü basan eşkiyalar bir karı kocayı öldürüyorlar.

Kaymakam Salâhattin Bey, Müddeiumumi ve doktorla ertesi günü tahkikata gidiyor.

Muhtarla beraber faciyanın olduğu eve giriyorlar, orada cesetlerin başında bekleyen bir çocuk, hepsinin tüylerini ürpertiyor.

Kaymakam:

— Sen kimsin oğlum? Diye soruyor.

Çocuk:

— Ben bu yatanların çocukları, Yusufum. Cevabını veriyor.

— Ne vakittir buradasın?

— Vukuattanberi.

Çocuğun eli paçavralarla sarıdır.

Kaymakam merakla:

— Eline ne oldu? Diyor.

— Odaya girdiğimde anam daha, canlı idi, debeleniyordu.

Hemen eşkiyanın üstüne atladım, boğuştu. Anacığım dep- rezmez olunca ben de eşkiyayı bıraktım. Boğuşurken parmağım kesilmiş. İlk önce çok sızdı ama şimdi hafifledi.

Kanlı paçavraları çözüyorlar.

Çocuğun cansız bir et parçası halinde kalan başparmağı eline yapışık sallıyor.

Hepsi ikinci bir ürperme geçiriyorlar.

Fakat Yusuf metindir.

— Bir şey değil meraklanmayın, bir parmaktan ne çıkar? Diyor.

Doktor:

— Bir şey çıkmaz ama oğlum; sen fazlaca kan kaybetmişsin, diyor ve kaymakam:

"Ayakta nasıl durabiliğine hayret ediyorum.."

Bu esnada Müddeiumumi sordu:

"Bizden evvel buraya giren oldu mu?,"

Muhtar atıldı:

"Ben girdim amma herşeyi olduğu gibi bıraktım.

Geldiğim zaman odayı böyle bulmuştum...

Müddeiumumi çocuğa döndü:

"Bunları sen mi yatağa koydun?,"

"Aah... Zaten yataktalardı. Ben başlarını yastığa

getirdim, yorgancaları üstlerine çektim. Uysun fr-

karacaklar gayri. Ne yapalım?,"

Bunları söylerken tavrında bir kalenderlikten zi-

2

MEMLEKET ROMANI

SABAHATTİN ALİ

yade bir irade, birçok büyük ve düşünceli adamları gıpta ya sevkedecek bir irade görünüyordu. Çaresiz bir şey için, hem de bu kadar gehirinin karşısında teessür göstermek her halde izzeti nefsine dokunuyordu.

Kaymakam tekrar sordu:

"Senin kimin kimsen var mı?,"

"Bunlardan gayri kimsem yoktu!,, dedi.

Çocuğun bu metaneti orada bulunanların kalbini parçayordu. Zaten bu felâketi sükûn ve itidalle tahammül edenlerin manzarası o felâket için ağlayıp çırpmanların manzarasından çok daha korkunç ve ezicidir. Kuru ve sabit gözlerin arkasında nasıl bir ateşin yandığı; yavaşça kalkıp inen göğsün içinde nelerin kaynadığı bilinmediği için insan mütemadi bir ürkeklik ve tereddüt içinde üzülüyor...

Kaymakam küçük Yusufun elinden tuttu, kendine doğru çekti. Gözleri yaşarmış gibiydi.

"Gel benimle öyleyse...,, dedi.

"Nereye geleym?,"

"Benimle gel. Benim yanımda kal.. Ben seni ba-

ban gibi severim, olmaz mı?,"

"Beni babam gibi sevebilirsin amma, geleym. Senin de kimin kimsen yok mu?,"

"Var, var amma sen de gel. Benim oğlum ol. Benim hiç erkek çocuğum yok!,"

Yusufu çenesinin altından tuttu, başını yukarıya doğru kaldırdı. Fakat Yusuf silkindi ve başını çekti. Yavaş yavaş odanın bir köşesine çekildi. Tahkikat bitip hiçbir iz bulunmadan kasabaya dönlürken Yusuf ta beraberdi. Köyden tedarik edilen küçük bir atın üzerinde dimdik duruyordu. Yalnız gece,

kaymakamın evinde yatağa yatırıldığı zaman kendini kaybetti ve iki gün ateşler içinde sayıkladı.

— 2 —

Kaymakamın karısı Şahinde Hanım, eve bir "köylü piçinin,, getirilmesinden hiç te memnun olmadı ve bunu çocuğun yanında bağıra bağıra söylemekten çekinmedi.

Salâhattin Bey, gençliğini deli gibi geçirdikten, hayatın tadılmadık zevkini bırakmadıktan sonra, birdenbire yorgunlaştığı, artık daha fazla koşacak kuvveti olmadığını görmüş, beş sene kadar evvel bu kendisinden tam on beş yaş küçük kızla evlenivermişti.

Bizim küçük Anadolu şehirlerimizde bu müzmin evlenme hastalığı daima hüküm sürmektedir. En kuvvetliler bile bir iki sene dayanabildikten sonra bu amansız mikroptan yakalarını kurtaramazlar ve kör gibi, ölümlere ilk çıkanlar evleniverirler.

Tabii bu evlenmede herhangi bir müşterek hayat-tan ziyade, erkek için evde bir kadın bulunması; kız için de "münasipçe bir kısmet,, varken kaçırılmama-sı düşünülmüştür. Bu izdivaç mikrobu, evlendikten sonra faaliyetine nihayet vermez. Bilâkis ondan sonra faaliyete başlar: Evvelce birtakım emelleri olan, yükselmek, kendini göstermek, eser vermek isteyen adamlara bir kalenderlik, bir lâkaytlık gelir. Evde meram anlatmağa ve anlaşmağa aslâ imkân olmayan sevisisi, anlama telâkkisi, dünyayı görüşü ve itibarları büstütün ayrı bir mahlûka daimi bir beraberlik insanı dış hayatta da bedbin yapar ve bütün insanlardan şüpheye düşürür.

Evlendikten sonra bir adamın bütün gayesi ve is-

tikbal düşüncesi, bir kere içine girmiş bulunduğu ve şimdi mukadder telâkki ettiği bu belâyı ses çıkar-madan ve dosta düşmana pek belli etmeden sürük-leyip götürmek, onda herkes tarafından söylenen fakat kimse tarafından bulunamayan meziyetler ve saadetler araştırmaktır.

Salâhaddin Bey otuz yaşına kadar gençliğinin ve içindeki sönmez görünen enerjinin yardımı ile hür-riyetini ve benliğini koruyabilirdi. Fakat insanın damarları ve sinirleri bazan iradesinden ve aklından daha kuvvetlidir ve muhayyelemiz bizi iğfal etmek-te bazan birçok fetanları geri bırakır. Ve bunlar hüküm ve nüfuzu ellerine aldılar mı iş bitmiş de-mektir: Artık dimağımızın bu işi mantığa uydurup makul göstermesi bir zaman meselesidir.

Salâhaddin Bey oldukça güzel olan bu kız evvelâ kendisi ile bir âyarda bir mahlûk gibi değil, güzel bir kedi, bir kuzu gibi sevdi. Lâkin derhal anladı ki, bu kızcağız kendisini hiç te küçük, basit görme-mekte, bir müsavât istemektedir.

Gene pek az zaman içinde tesbit etti ki, bu güzel kedinin çok sıvri tırnakları, bu kuzunun sert boy-nuzları vardır. Şahinde Salâhaddin Beyden, adam-cağızın hiç aklıma getirmedeği bir şeyi; kendisine akrân muamelesi etmesini istiyordu. Tabii derhal bir sürü tatsızlıklar, hattâ bir hayli acılıklar baş-gösterdi. Salâhaddin Beyin bu esnada en az işine ya-rıyan şeyler, mantık ve akıl gibi bazan pek güçlünc ve âciz oluveren büyük isimli vasıtalardı. Kapalı büyüyen ve bu şekilde bütün tabii arz ve ihtiyaç-larını içinde hapsedmeye mecbur olan genç kız gay-et tabii olarak sinirli ve manen bozuk bir mahlûk-tu. Anası onu gezmeye götürürken bir saat sağla-rını düzeltmeye uğraştığı halde, ne anasının, ne ba-basının aklına bu kafanın içi ile de bir parça meş-gul olmak düşüncesi gelmemişti. Onlar işportaya konan bir elma gibi onu süsleyip temizlemişler, par-latmışlar, sonra yağlı bir müşteriye okutmuşlardı. Kız yetiştirmekten de gaye bu değil miydi ya?

[Arkası var]

TAN

Gündelik gazete

Başmuharriri
Ahmet Emin Yalman

Tan'ın hedefi: Haberde, fikirde, herşeyde temiz, dürüst, samimi olmak, karin gazetesi olmaya çalışmaktır.

Günün Meseleleri

Pamuk siyasetimiz
— 1 —

1930 da Ankara'da bir ziraat kongresi toplanmıştı. Bu fırsattan istifade ederek sayın Başbakanımız İnönü tarafından kabulümüzü dilemiştik. İnönü bizi kabul etmiş, Adananın o günkü dertlerini, sızlarını ve ihtiyaçlarını, derin bir ilgi ile dinlemiş ve bize "pamukçular sizi kurtarmak için, harice giden paralarımızı içeride tutabilmek için mensucat fabrikalarına ihtiyacımız vardır. Böyle bir şeyi düşünüyoruz. Tahakkuk ettiği gün pamukçuluğumuzun istikbalı daha emniyetli olacaktır.", demişti. Bu sözle aradan geçen zaman henüz altı sene oldu. Bugün Kayseri kombinasi çalışır vaziyette, Ereğli çalışmak üzere, Nazilli inşaatı sür'atle ilerliyor. İşte Kemalizmin söz ve eser ölçüsü, yapıtlık ve yaratıcılık kudretinin canlı bir örneği.

Fakat bu büyük eser esas meseleyi kökünden halletmeğe kâfi gelmiş midir? Gerek iktisadi ve sosyal ve gerekse pamukçuluğumuzun inkişafı bakımından yurda çok faydalı olan bu mensucat sanayii istekleri ve dilekleri tamamiyle karşılayabilmemiş midir? Buna, hayır diyoruz. Çünkü öyle bir devirde yaşıyoruz ki iktisadi şartlar mütemadiyen değişiyor. Zaruretlar ve ihtiyaçlar hergün başka bir şekilde kendini duyuyor. Devletler arasında ekonomik anlaşmalar, ziraat ve iktisat sistemleri üzerinde tesir yapmaktan geri durmuyor. Meselâ, dün pamuklarımızı müşteri, mahareç ve istihlak sahası ararken bugün de pamuk müşterilerinin istekli talepleri karşısında fazla istihlak çareleri düşünmek ve bulmak mecburiyetinde kalıyoruz.

Dün yalnız içerdeki fabrikaların ihtiyaçlarına yetmeğe çalışırken bugün hiç değilse 200 - 300 bin balya da ihraç edebilmek arzu ve emelini güdüyoruz.

Onun içindir ki, bugünkü pamuk siyasetimizin ana hattını istihsalatın artırılması, pamuk ekiminin inkişafı tedbirlerinin teşkil etmesi icap ediyor. İşte bu gayeye erişebilmesi için devlet ve müstahsil tarafından ne gibi teşebbüslere girişilmesi ve ne gibi tedbirler alınması lâzımdır?.. Üzerinde durmak ve münakaşa etmek istediğimiz mevzu budur.

Fakat bu mevzu girilmeden önce pamukçuluğumuzun bugün içinde bulunduğumuz vaziyeti ve çalışma tarz ve şekillerini bir gözden geçirmek ve incelemek muvafıktır. Zira, bu tetkik yapılmadıkça, ihtiyaçlar belli olamaz. Bu da iyi bir pamuk siyasetinin de istenilen şekilde tatbikına imkân yoktur.

Hiç şüphe yok ki Cumhuriyet Hükümetinin senelerdenberi takip ettiği ve faydası görülen bir pamuk politikası vardır. Bugün memleketimizde biri Çukurovada diğeri Ege mutakasasında "Cleveland ve Akale", gibi iki Amerikan cinsi pamuk tohumu tutunmuştur.

Bu iki cins te gerek randman ve gerekse kalite itibariyle bizim koza ve iane cinslerine üstündür. Bu cinsler memleketimiz pamukçuluğu için iyi bir kazançtır. Fakat bugün öyle bir vaziyet karşısında bulunuyoruz ki hadiseler, iktisadi mecburiyetler ve nihayet yurdun umumi kalkınma ve yükselme ihtiyaçları pamuk siyasetimizin dünden daha radikal, daha pozitif, daha ölçülü ve geniş programlı çalışmasını şart koşuyor. Bu haki büyük Başvekilin pamuk tetkikati seyahatinin ve bu seyahatte uğradıkları yerlerde "pamuk memleketimize şabuk ve kolaylıkla altın getirecek maddelerimizden birisidir.", sözlerinin mânasını anlamak kâfidir.

Sayın Başbakan bugünkü pamuk vaziyetimizi görmek ve anlamak için büyük bir seyahat yaptı. Adanada bir çok ve muhtelif tipte çiftçilerle görüştü.

Hepisinin dertlerini birer birer din-

Bizim yaramazlar

MEMLEKET MESELELERİ

Bu Yıl "İâne," Pamu- ğu Yerine Yalnız "Kleveland," Ekilecektir

YAZAN:
MÜMTAZ FAİK

Büyük mensucat sanayii programını tahakkuk ettirmek için bunda kul-

lanacağımız iptidai maddeleri temin etmek en ön safta gelen bir iştir. Evet, memleketimiz bir pamuk memleketidir. Fakat yetiştirdiğimiz pamukların da mensucat sanayiini besleyen cinsten olması lâzımdır. Bundan dolayıdır ki pamuk cinslerini ıslah etmek ve mensucat sanayiimizin istediği ince ve uzun elyaflı pamuğu yetiştirmek zarureti vardır.

İşte bunu nazarı dikkate alan hükümetimiz, daha kombinalarımızı kurmadan, pamuk cinslerinin ıslahı meselesile esaslı bir surette meşgul olmaya başlamış ve bundan beş sene evvel, Amerikadan Mister Klark namında bir şahsı celbederek Adana civarında tetkikat yaptırmıştır.

Malumdur ki, Amerika mühim pamuk müstahsili bir memleket. Burada senevi istihsal edilen pamuk aşağı yukarı üç buçuk milyon balyadır (*). Amerikalılar

led. İhtiyaçlarını sordu, öğrendi. Pamuğun daha verimli ve kazançlı olabilmesi için her çiftçinin görüş ve düşüncesini yolladı. Bu tetkikler Adanada olduğu gibi aynı şekilde ve inceden inceye Nazilli, Aydın, İzmir, Manisa ve Balıkesirde de devam etti. Ben bu derin ve etraflı incelemeleri Adanada gördüm, ve büyük Başvekilin yüksek refakatlerinde Ege mutakasasında da şahit oldum. Seyahat bir hafta sürdü. Hergün yorulmadan, dinlenmeden saatlerce pamuk müstahsilleriyle görüştü, konuştu.

Muhterem Başvekilimizle köylüler arasında geçen bu canlı ve samimi konuşma ve soruşturmalarından birçok faydalı hakikatler ortaya çıktı. Pamuk siyasetimizin daha verimli ve müsbet bir sahada çalışabilmesi için üzerinde durulması icap eden birçok dertler ve ihtiyaçlar belli oldu. İşte bu ihtiyaçları ben kendi görüş ve kanaatime göre şu şekilde toplayorum:

1 — Su politikası, 2 — Amele işi ve teşkilâtı, 3 — Kredi meselesi, 4 — Haşaratla mücadele, 5 — Makinelerin ucuz maledilmesi, 7 — Gaz ve mazotun ucuzlatılması, 8 — Yerli kozanın sür'atle ıslahı, 9 — Cleveland ve Akale'nin sür'atle tevzili, 10 — İstahsalatın sür'atle tevzili, 11 — Devlet fabrikalarıyla müstahsil arasından mütavassatın kaldırılması, 12 — Köylüyü pratik olarak fenni ziraate alıştırmak çareleri, 13 — Büyük sermayeli satış kooperatifi, 14 — Rasyonel ziraat.

Cavit ORAL
Niğde Saylavı

Alım Sahası genişleyecek olan

Kleveland Pamuğundan Bir Kök

bu iş üzerinde senelerce çalışmışlar, pamuk cinslerini ıslah etmişler, birtakım tohumların dejenerasyonu önüne geçmişlerdir.

Şurasını ehemmiyetle kaydetmek lâzımdır ki, pamuk tıpkı çocuk gibidir. Daima bakılmak, daima üzerinde uğraşılacak ister. Yoksa yabanileşir, biçimsizleşir, kabalaşır ve verimini kaybeder.

İşte Amerikalı mütehassıs ta Türkiye'ye ilk geldiği zaman Mısır, yahut İane cinsi denilen pamuklar üzerinde tetkikat yapmış, bu cinsin bakımsızlıktan dolayı tamamiye bozulduğunu, elyafının gayrimütecane bir hale geldiğini, velhasıl dejenera bir hale aldığını görmüştür. Bunun üzerine Amerikalı, bizim mütehassıslarımızla da tesriki mesai ederek, Amerikada yetiştirilen ve Kleveland denilen bir nevi güzel pamuğun Adana ovasında yetiştirilip yetiştirilemeyeceğini tecrübe etmiştir.

Kleveland, tıpkı Mısır veya İane pamuğu gibi açık koza halinde semere veren bir cinstendir. Tutumu gayet yumuşak, elyafı ince ve uzundur. Mahsulün yüzde 30'unun uzunluğu 28 - 30 milimetredir. Binaenaleyh iplik halinde büküldüğü zaman daha mukavimdir. Bu bakımdan İane pamuğu ile Kleveland arasında büyük bir fark vardır.

İşte Amerikalı mütehassıs bu pamuk üzerinde tecrübe yapmış ve birkaç senelik çalışmadan sonra Kleveland pamuğunun Adana iklimine tamamiye uyduğunu ve iyi neticeler aldığını görmüştür. Bunun üzerine çiftçiye Kleveland tohumları dağıtmıştır. Adana mutakasasında 1933 senesinde 12 bin kilo, 1934 te 110 bin kilo, 1935 te 681 bin kilo Kleveland pamuğu is-

tihsal edilmiştir. Bu seneki ilk tahmin ise 8 milyon kilo kadardır. Önümüzdeki sene daha vâsi mikyasta Kleveland ekilecek ve Mısır yahut İane pamuğunun ekimi menolunacaktır.

Gerek memleket dahilindeki fabrikalar, gerek haricteki pamuk müşterileri Kleveland'ı fevkalâde beğenmişler ve talepleri gittikçe artmıştır. Bu pamuk şimdiki halde İane pamuğundan fiyat itibariyle takriben yüzde 8 - 10 fazlasile satılmaktadır.

Kleveland'ın başka meziyetlerinden birisi de verim itiridir. İaneden çok yüksek olmasıdır. 100 kilo çekirdekli Mısır pamuğu 29 - 31 kilo saf pamuk verdiği halde, 100 kilo çekirdekli Kleveland'dan 38 - 40 kilo saf pamuk istihsal olunmaktadır.

Fakat bütün bu meziyetlerine rağmen Kleveland gene Adana pamuk sahasının yüzde 25'ten fazlasını ısgal edemez. Çünkü İane pamuğu hakkında varit olan bütün mahzurlar aynen bunun için de varittir. Kozası açık olduğu için yağmurdan, rüzgârdan müteessir olur. Açılan kozaları amele ücretleri ne olursa olsun derhal toplatmak mecburiyeti vardır. Onun için arazinin yüzde 75'ini ısgal eden koza pamuğu üzerinde esaslı surette durmak, bir taraftan da Kleveland cinsi üzerinde tecrübeler yapılırken, koza pamuğunun da ıslahı çarelerini aramak mecburiyetindeyiz.

Ziraat Vekâleti Kleveland pamuğunun evsafını muhafaza etmek ve bu pamuğun dejenera olmasına mâni olmak için birtakım tedbirler almıştır. Çünkü önümüzde bir

örnek vardır. O da ekspres pamuğudur.

Ekspres pamuğu 1927 senesinde Amerikadan getirilmiş ve tohumu Adana Tohum İslah İstasyonu tarafından çoğaltılarak çiftçilere dağıtmıştır. Bu pamuktan 1929 - 1930 yılında 1000 balya, 1931 - 1932 de 7560

balya kadar mahsul alınmıştır. Ekspres, diğer cinslere nazaran renk, tel

ve parlaklık itibariyle pek yüksektir. Elyafı arasında 36 milimetre kadar olanlar vardır. Ekspres pamuğu her cins iplik yapmaya yarar. Bu pamuklarla 40 numaraya kadar gayet ince iplikler imal edilir ve çok ince bezler dokunur. Rengi hafif krem, parlak, tutumu yumuşak, telleri düzgün, mukavemeti fazladır. Elyaf kalınlığı, 10 - 13 mikrondur.

İşte bu güzelim pamuk, altı yedi sene gibi kısa bir müddet zarfında Adanada dikkatsizlik, bakımsızlıktan dolayı dejenera olmuş bu iyi evsafını tamamiye kaybetmiştir. Bugün maalesef Adana ovasında ilk evsafını muhafaza etmiş Ekspres bulmanın imkânı yoktur. Ekspres elyafı gayrimütecane olursa onun kıymeti fazladır. Uzun elyaflı pamuğun olduğu gibi kısa elyaflı pamuğun da kıymeti vardır. Halbuki bir pamuğun içinde hem uzun ve hem kısa elyaf bulunursa onun kıymeti düşük olur. Ekspres işte bu kara talie uğramış bir pamuktur.

Şimdi Ziraat Vekâleti Kleveland'ın da böyle bir akibete maruz kalmaması için fevkalâde gayret sarfetmektedir. Adana Tohum İslah İstasyonunda Klarkın riyasetinde, Rahmi, Salâhaddin, Akif, Semih gibi güzide mütehassıslarımızdan mürekkep bir heyet gece gündüz çalışarak, hükümetin ıstıcar ettiği 13.000 kışur dönüm arazide Kleveland yetiştirmekte ve tohumunu çiftçilere dağıtmaktadır.

Bu suretle tohumların ıstıfası devam edecek, dört beş senede bir tamamen saf tohumun çiftçiye dağıtılması mümkün olacaktır. Ziraat Vekâleti işi daha esaslı tutmuş ve ıstıcar ettiği arazinin bir kısmını istihlak ederek tohum ıslah istasyonunun daimileşmesini temin etmiştir.

Şimdi devletin bir pamuk mensucat politikası mevcut olduğu gibi bir de saf pamuk yetiştirme politikası vardır. Bunlar birbirlerinin mütemimimidir. Çünkü biri sayesinde diğeri ıleri götürmek kabildir.

Yapılan hesaplara göre memleket pamuk mensucat sanayii programı tamamen tatbik edilirse, bu sanayii beslemek için 200 bin balya pamuğa ihtiyaç vardır. Bugün memleketin istihsal ettiği pamuk miktarı da bundan ibarettir. Bu suretle kendi pamuğumuzu kendimiz işliyecek ve haricte mahreç aramak mecburiyetinde kalmıyacağız.

Bu, haddi zatinde çok sayan dikkat bir meseledir. Evet, haricte pamuklarımızı mahreç aramıyacağız. Haricten pamuklu mensucat getirtmek zarureti de hâsıl olmayacak. Yani pamuk ziraatı pamuklu sanayi ile bir kapta kavru-

GÜNÜN İÇİNDEN

Kızıl Karanfil ve Siyah Tül

Ne zaman İspanya dense, gözümün önünde güzel bir İspanyol kıza canlanır. Siyah ve parlak saçlarının arasında kızıl bir karanfil taşıyan, kızıl karanfil dudaklı, iri siyah gözlü, başına taktığı iri bir tarağın üzerinden sarkan siyah tüllerle boyu uzamış levent bir İspanyol güzeli...

Madrid düşüyor, dedikleri zaman gözümün önünde yine bu İspanyol kıza canlandı. Fakat kızıl karanfil, saçından koparıp almışlar ve onu siyah tüller içinde bırakmışlardı!

Kızillık namına yalnız siyah gömleği üzerinde bir yara kanyordu!..

İspanyol Radyosunda

Madrid düşüyor! diye duyduğum zaman gece yarısı derhal matbaaya koştum. Madrid henüz düşmemişti. Fakat âsilerin ordusu, Madridin ta yanbaşıdaydı. Eskorial alınmış ve ölüm şehrin kapısını çalmıştı.

Haritaya baktık. Asiler Madrیده se-kiz, on kilometre mesafedeydiler. Tahminler yürüttük. Meselâ Bakırköy kadar... Meselâ Sarıyer kadar... Meselâ, meselâ... Maltepe kadar. Sonra merak ettik ve radyonun düğmesini çevirerek Madridi aradık:

Madrid!..

Madrid şarkı söylüyordu. Ve bu şarkı; Karmeni öldürdükten sonra onun cesedi başında haykıran ve yalvaran sevgilisinin şarkısı gibi de değildi...

Madridten müzikhol (nağmeleri) aksediyordu... Madrid stüdyosunda güzel sesli kadınlar, mitralyöz seslerine kastanyetle tempo tutuyorlardı...

O zaman kulis arasında, sevgilisinin ihanetini veya ölümünü haber alan, fakat yine seyircilerin karşısına çıkıp gülmek ve şarkı söylemek mecburiyetinde kalan bir artist'in ıstıraplı ve korkunç manzarasını hatırladım.

Yalnız arada bir fark vardı. Burada top ve mitralyöz seslerini duyan artist, bir sevgilinin değil, binlerce sevgilinin ölüm haberini alıyor ve buna rağmen bütün dünyaya gülümsemek, bütün dünyaya neşe saçmak mecburiyetinde kalıyordu!

İşin en feci tarafı şu ki, bütün dünyaya da o anda, o artistin, bütün sevgililerinin, bütün emellerinin ve bütün saadetinin öldüğünü biliyordu!

Neşeli ve oynak bir rumbanın bu kadar acıklı bir mânası olabileceğini, insana bu kadar ıstırap verebileceğini hatırimdan geçiremezdim.

Mümtaz Faik

Yaralı Kadın Öldü

İki gün evvel bir beygir sur hari-cinde Fatmanın karnına tekme atmıştı. Haseki hastanesine kaldırı-lan kadın, dün karın zarı iltihabından ölmüştür. Müddeiumumilik beygir sahibi hakkında tahkikat yapıyor.

Ceza Mahkemelerinin İşleri

Meşhur suçlar kanununun tatbi-kindenberi ceza mahkemeleri gibi po-lisin de işi yüzde 75 derecesinde azal-mıştır. Müddeiumumilik geçen ilk ayın geçen seneki aynı ay ile mukaye-seli bir cetvelini hazırlamaktadır.

lacak. Fakat şurasını unutmamak lâzımdır ki pamuk altındır. Pa-muk ecnebi döviz, pamuk bizim için bir takas vesilesidir. Haricten mal ithal etmemek bir memleketin servetinin dışarı çıkarmasına mâni olur. Fakat dışarı ihracat yap-mak ta dışardaki servetlerin mem-lekete girmesine hizmet eder.

Bizim pamuk işinde yalnız yerli fabrikaları beslememiz kâfi değil-dir. Memleketimizde mademki pa-muk yetiştirecek iklim ve toprak şeraitine malikiz, o halde pamuk meselesi üzerinde de ehemmiyetle durmak mecburiyeti karşısındayız. Bu şerait kolaylığı karşısında "ik-tifa" etmemek lâzımdır. Bundan dolayı ihracat yapabilmek bizim için bir zarurettir. Çünkü Türkiye ve bilhassa Adana pamuğu, Avru-pa piyasalarında para eden ve ara-nan bir metardır.

Biz şimdi memleketimizin nef-i-ne pamuk sahaları keşfetmek mevcut sahaları düzeltmek ve büt-tün sahalarm randmanını arttır-mak mecburiyetindeyiz.

(x) Bir balya 200 kilodur.

S P O R

Pazar maçında galatasaraylılar niçin zedelendi?

PAZAR
MAÇINDA
ANTRE-
NÖR

İngiliz Antrenörü Sert mi Oynatıyor?

Pazar günkü Galatasaray — Beşiktaş maçını idare eden millî takımın İngiliz antrenörü maç pürüzsüz idare etti Vakıa faulsuz ham lelere müsaade etti. Fakat bu müsaadeleri hiç bir zaman hatalı bir sertliğe kaçırılmadı.

TABİİ ŞEY

Oyundan sonra bazı Galatasaray futbolcularının zedelemiş olduklarını görenler İngiliz hakemin bizim alışmadığımız kadar sert bir oyun sistemine müsaade ettiğini söylediler.

Filhakika Galatasaray oyuncularından bazıları hırpalanmışlardır. Fakat bu İngilizin hatasından değil, kendi cüsselerinin küçüklüğünden ileri gelen ve pek tabii olan bir şeydir.

Avrupa takımlarıyla karşılaştığımız İngiliz takımlarının nasıl futbol oynadıklarını Avrupalı muharrirlerin kânatlarından anlıyoruz. İngiliz top raklarına misafir giden Merkezî Avrupa futbolcularının da bir iki maçtan sonra ne kadar turşu haline geldiklerini okuyoruz. O maçlarda İngiliz oyuncuların kasları olmadığı gibi, pazar günkü Galatasaray — Beşiktaş oyununda da İngiliz hakeminin hususî bir noktaî nazarı olduğuna ihtimal veremeyiz.

BİR MUNAKAŞA

İngilizlerin futbol oyununu anlayışları ve sevisleri Avrupalılardan başkadır. Hattâ Avusturyalı futbolcuların bundan dört sene evvelki İngiltere ziyaretlerinde sert ve yumuşak futbol meseleleri epey münakaşa edilmişti. İngilizler Avusturya matbuatının ileri sürdüğü münakaşa mevzularına şöyle cevap vererek, futbolü ne tarzda kabul ettiklerini anlatmışlardır.

Avusturya ve merkezî Avrupa futbolü ihtimal pek ince, pek nazik ve pek ahenkî bir şeydir. Fakat o oyunu bizler çayır üstünde yapılmış Viyana Valslerine benzetiyoruz. Futbol çayır üstünde on bir kişinin diğer on bir kişiye karşı yaptığı çetin bir spordur. Her mücadelenin kendine göre bir sertliği olur. Merkezî Avuranın görüşü haddinden fazla inceliğe kaçıyor. Sporun öylesine dansetmek derler.

SERTLİĞİN ŞEKLİ

Yalnız şunu da unutmamalıdır ki, İngiliz futbolünün sertliği bir oyuncuyu sakatlayacak şekillerde değildir. Onlaceda oyunun mantığı böyledir.

Bize gelince; Türk futbolü Avrupa futbolünden kopye edildiği için İngilizlerden fazla Avrupa görüşüyle yoğurulmuştur. Faul addettiğimiz şeyler de ona göredir. Fakat bizdeki fauller bir oyuncuyu edebiyen iskarta ya çıkaracak dereceye varabilir.

SIKLET FARKI

Beşiktaş — Galatasaray oyununda sarı kırmızılılar daha fazla örselenmeleri iki takım çocuklarının vücut farklarından doğmuş bir neticedir. Beşiktaşın on birini terazinin bir gözüme, Galatasaray on birini de öbür gözüme koyun, iki takım arasında beyaz — sıyahlılar lehine hiç olmazsa 100 kilo fark vardır. Bu siklet farkına bir de Beşiktaş oyuncularının Galatasaray gençlerinden fazla olan tecrübelerini ilâve edersek zedelenmenin sırrını bulmuş oluruz.

İNGİLİZ SİSTEMİ

Kanaatimce Türkiye'de İngiliz oyununun rağbet görmesi futbolümüz için hayırlı bir başlangıç olabilir.

İngiliz Antrenör Galatasaray — Beşiktaş kaptanları arasında

Çünkü biz futbolcularımızı küçülte küçülte ortadan aşağıya düşürdükümüzlü hatırlamalıyız. Birinci sınıf Avrupa takımları karşısına dizilen Türk takımlarını görünce boy pos farkının bizim aleyhimize, göze batacak kadar olduğu her zaman görülen hakikatlerdendir.

İngiliz oyun tarzı ve onların noktaî nazarı hâkim olmaya başlarsa takımlarımıza seçeceğimiz elemanlar yavaş yavaş irileserek birkaç sene içinde Avrupa derecesine varabilir.

Eşref ŞEFİK

Zencinin
Yeni Bir
Resmi

Zenci Owens profesyonel değil

Owens kendi evinde

Bundan evvel ajans haberine istinaden uçar zenci ismi verilen ve Berlin olimpiyadında 100, 200 ve uzun atlama şampiyonluklarını alan ve hattâ 4×100 bayrak koşusunda Amerika takımının dünya rekoru yapmasında başlıca âmil olan Zenci Owens'in profesyonel olduğunu ve hattâ bu yolda bir de kunturat imza ettiğini yazmıştık.

Son gelen haberlere göre bu havadis asılsızdır. Ve bu şekilde ifadeler de bulunmuş olmasına rağmen Zenci Owens profesyonel olmamıştır.

Ancak bugün vaziyeti muallâktır. Ve eğer tekrar amatör müsabakalara iştirak etmek isterse federasyon bürosu huzurunda sıkı bir divana çekilecek ve İngiltere - Amerika atletizm müsabakalarından sonra İsveç gitmekten ne için istinkâf ettiği ve profesyonel olacağına dair dolayan rivayetlerin esas ne olduğu hakında izahat verecek ve itiraz edecek tir.

Bunu yaptıktan sonra kendisinin müsabaka ehliyetinin iade edileceği tahmin edilmektedir. Esasen İsveç meselesinde asıl kabahtın Owens'te olmayıp antrenörü Suayder'de olduğu ve kendisini İsveç'e göndermedikleri için Owens de seyahate iştiraktan menettiği söylenmektedir.

Uşakta Futbol Maçları

"Uşak Ergenekon ve Gençler Birliği takımları, Halkevi Başkanı Yusuf Aysal ile birlikte

Uşak, (Tan) — Atatürk büstü turnuvasının birinci devresi bitmek üzere. Son maçta Ergenekon ve Gençler Birliği karşılaşmışlar ve gençler Birliği 1 - 2 üstün gelmiştir.

Bayram münasebetile konulan cümhuriyet kupası final maçı için

SPOR
ŞAKASI

Dokunmayın Uyusun!

Olimpiyat seyahatinden ve Rusya seferinden sonra spor kurumumuzda tam bir sükûnet var. Aman gürültü etmiyelim de uyusun. Çünkü çok yoruldu. Eğer bu kadar yorulmasaydı, belki bu sene de geçen seneler gibi atletizm, denizcilik, güreş, basketbol, tenis ve eskrim birincilikleri, futbol turnuvaları, Balkan güreşleri yapılırdı. Lâkin yorgundur, dinleniyor. Aman gürültü etmiyelim, uyusun. İnşallah seneye dinlenir; iki senelik birincilikleri birden yapar.

Nasreddin Hoca bir gün eşeğe binmek istemiş. Şöyle üzengiyeye basıp bir atlamış, fakat eşeğe binememiş. İcini çekip :

— Ah ihtiyarlık ah! demiş... Sonra şöyle etrafına bakmış, kimse olmadığını görünce :

— Ben senin gençliğini de bildirdim, demiş.
Gürültü etmiyelim uyusun.
Ki. Me. Ne.

Avrupa Kupası

Romanya ile Yugoslavya Merkezî Avrupa Kupasında

Romanya ile Yugoslavyanın merkezî Avrupa kupası maçlarına dahil olmaları kararlaştırılmıştır. Yalnız diğer milletler üçer takımla girdikleri halde Romanya ile Yugoslavya şimdilik birer takımla gireceklerdir.

Bu havadise bakılırsa, evvelce Balkanlar grubunda addolunan Romenlerle Yugoslavlar futbolcularını Avrupa futbolü içine sokmaya muvafak olmuşlardır. 1938 senesinde tekrar bu hususta bir karar verilecektir.

Eğer merkezî Avrupa kupasına girmiş olan bu iki milletten futbol decereleri Avrupa âyarında görülürse, ikişer, yahut üçer takımla devam etmeleri de karar altına alınmıştır.

TAN — Onlara ne mutlu!...

Yunanistanda Atletizm

Atina, 7 (Hususi) — Yunan atletizm federasyonunun Atina'da beynelmîllet Atletizm oyunları yapmak için Çekoslovakya, Avusturya ve Lehistan federasyonları ile müzakerelere girişmiş olduğu haber verilmektedir. Eğer bu müzakereler bir neticeye iktirana ederse önümüzdeki mayısta Atina stadyumunda oyunlar yapılacaktır.

TAN — Bu haber tahakkuk ederse Yunanlıların yavaş yavaş Orta Avrupa atletizmiyle alakadar olmaları tahakkuk edecektir. İki sene evvel de Akdeniz atletik oyunları tertibine teşebbüs etmişlerken Venezelos ihtilâli yüzünden o, geri kalmıştı. Diğer Balkan milletleri atletizmde Yunanlıları tehdit edemedikçe Yunanlıların başka memleketlerde rakip arayacakları tabiidir.

Bir Eroin Suçusu

Çarşıkapıda kunduracı Kırkor arkadaşları ile birlikte eroin satarken yakalanmış, 9 uncu ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Duruşmaları dün yapılan kunduracı Kırkor 250 lira para cezası ile bir yıl hapse, Kâzım 100 lira para cezası ile 6 ay hapse mahkûm edilmiştir.

gene bu iki takım binlerce seyirci önünde karşılaşmışlar, Gençler Birliği hâkim ve güzel bir oyunla ve 1 - 6 gibi büyük bir sayı farkıyla galip gelmiş ve cümhuriyet kupasına hak kazanmıştır.

Büyük cümhuriyet bayramının hatırasını taşıyan kupa, Halkevi başkanımız Yusuf Aysal tarafından törenle Gençler Birliği takım kaptanına verilmiştir.

Hergün
Bir Hikâye

Köye Dönüş..

Peride Celâl

Onlara tramvayda tesadüf ettim. Ben ayakta duruyordum. Onlar karışında oturuyorlardı. Erkek yüzü güneşten tünçleşmiş, çakır gözlü genç bir adamdı. Üzerinde kahverengi kabaya yünlüden bir elbise, başında tepesi basılmamış, yeni olduğu belli bir fôtr şapka vardı. Dizlerinde yepyeni, kırmızı gülleri pırıl pırıl parlayan bir heybe duruyordu. Kadın bir elle çarşafının pelerini ağzına kadar çektiği için yalnız gözlerini görebiliyordum. Yeşil süzgülü bakışlı gözlerini çevreleyen simsiyah kirpikleri ıslak ıslak birbirine yapışmıştı. Uzun bir hastalıktan yeni kalkmış hissini veren solgun yüzünde, içlerinde kırık, mahzun manşalardan titriyen yeşil gözleri bana pek dokundu. Şakaklara doğru dağılmış gür kaşları, rından birinin ucundaki küçük siyah ben, elle yapıştırılmış kadar muntazam duruyordu. Yarıya kadar görebildiğim bu solgun kadın yüzü, garip, sebeatsız bir muhabbetle beni sardığı için gayri ihtiyari onlarla alakadar olmaya başlamıştım. Biraz evvel kavga ettiklerini kadının yaşlı gözlerinden, erkeğin hırslı, kızgın bakışlarından anlamamak kabil değildi.

Tramvay hareket edince bu tahminimde aldanmadığımı daha iyi anladım. Kadın pelerinin ucunu da ha yukarı, dudaklarının üstüne çeken erkek kızgın bir bakışla dönüp başını onun yüzüne yaklaştırdı. Boğuk bir sesle: "Gayri benim sözüm olacak anlıyor mu?" dediğini duydum. Kadın birbirine yapışmış ıslak kirpiklerini kırıştırarak güçlülükle işitebildiğim ince yalvaran bir sesle cevap verdi:

— Neden söz dinlemiyon, daha iyi olmadım diyom da sana?..

Erkek kayıtsız bir hareketle omuzunu silkiyordu:

— Köyde iyi olursun diyom da senin de niden gafana girmiyon? Ben burlalara gadar seni toparlamıya geldim. Boş dönerim, sanıyon mu be?..

Şimdi daha iyi işitiyordum. Hoca cana kapılmış, yüksek sesle, etrafına dikkat etmeden konuşuyordu. Kadın daima aşağıdan alan, ince munis bir sesle:

— Etme be ağam, diyordu. Gelecekte ne olacak sankim? Etmediğini gomyayacağım gene, it inîği gibi yerden yere çalacağım beni..

Erkek başını sallayarak, artık bir şey yapmıyacağını, hep kötülüklerden vazgeçtiğini söylüyor: "Bu ayrılık ıslah etti beni" diye, kendini müdafaa etmeye çalışıyordu.

Kadın bir aralık pelerininin altından elini çıkarmıştı. Kınalı parmakları onun ceketini tuttu. Yeşil gözleri yaşlanarak mırıldandı:

— Bak kendine yeni yeni rubalar, fotinler almışsın, bir iyi gusanmışsın... Heç: "Bizim garı da bir şey ister mi?" diye, yüreğinden geçti mi acep?..

Erkek birdenbire başını iyice ona doğru döndürerek, kadına şüpheli bakışlarla, dikkatle süzdü. Sonra boğuk, kıskançlıktan titriyen bir sesle:

— Ulen burası seni emme bozmuş be! dedi. Eskiden böyle şeyler dimeseyi aklım varır mıydı? Bak şimdi bül-bül kesilmişsin!..

Kadın: "Ne yapıyon, elâleme kepaze oluyoz." diye, sıslanmasına aldırmadan, sesini yükselterek devam etti:

— Fikrin bulanmış senin.. Hastaneden taburcu oldun, bir şeyin kalmamış gayri...e Ne godular yüreğin ki böyle tutturdun, direniyon: "Biraz daha emnimde galacam, daha köye dönmecem..." diye, yoksam dileğin burda galıp, galdırımlarda elin uyuz gahbeleri gibi sürtmek mi nedir?.. Açık, diyiver meramını bana..

Tramvayda birçok başlar onların tarafına dönmüştü. Kadın durmadan kınalı parmaklarıyla erkeğin ceketinden çekerek, susturmaya çalışıyor, fakat o sesi kıskançlıktan boğularak durmadan söylüyor, "Hay içi bozuk, donuzun garısı." diye, küfürler savuruyordu. Nihayet etrafından uzanan başların, merakla üzerlerine çevrilen bakışların farkına vararak sustu. Şimdi kadın, pelerinin iyice yüzüne çekmiş, yeşil gözlerini buğulandırarak, uzun siyah kirpik-

lerinden iri damlalar halinde yanaklarına süzülen yaşlarla yüzü hiç buruşmadan sessiz sessiz ağlıyordu. Erkek somurtarak başını önüne eğmişti. Bir aralık onun gözücu ile hâlâ ağlayan kadına baktığını, sonra derin bir iç çekişle başını önüne eğdiğini gördüm. Dizlerine yerleştirildiği heybedeki gülleri sayar gibi dalgın dalgın önüne bakiyordu.

Tramvay, incecik dürağa geldiği zaman, onlar da inmek için yerlerinden kalktılar. Kadının siyah pelerini içinde omuzları, acınacak bir gariplikle aşağı doğru düşmüştü. Yeni ve uzun bir hastalıktan böyle inceli, süzülüşü belli. Zayıf vücuduna, çarşafının bol büzgüllü geniş eteği düşkün hatlarla sarılıyordu. Onu, önüne alan erkeğin, tramvay kapısına yürürken arkasından şefkatli, sevgi dolu gözlerle baktığını farkettim. Onda adamların çıkmasını beklerken, elindeki heybeyi sallıyarak kadının omuzundan doğru eğildi. Güllümsiyerek:

— Gayri suratı bırak, meraklanma kız, dedi. Köyde bol bol yer içti toplarsın kendini... Garabeneğin yağlı sütüne bi dayandım mı, bi şeyciğin galmaz...

Erkeğin onunla barışmak için şaka yapar gibi söylediği bu sözlerle kadın omuzunu silkiyerek cevap vermemiş, kırgın bir tavırla gözkapaklarını indirmişti. Fakat erkek belli ki muhakkak onun gönlünü almak, barışmak istiyordu. Sahanlığa çıkarken ona biraz daha sokularak elindeki heybeyi işaret etti:

— Bak, dedi. Temincek bana sitem ettin de gızdım, diyemedim. İki yemeni, iki rubalık basma da sana aldim. Godum buraya... Köyde iyilenince gusanırsın gayri..

Onlar önde ben arkada tramvaydan indiğimiz zaman, kadın acele ederek karşıya doğru yürümek istedi. Önümüzden hızla geçen bir otomobilin altında kalması pek mümkün olan bu dikkatsiz hareketten erkek onu kolumdan çekerek menettikten sonra, belki bir an için, bir sesle:

— Bak, az galdır gidiyordun gız, dedi. İstanbul galdırımı bu, hep kötülükler, gaza, belâ burda...

Sonra onların elele verip, ürkek, telaşlı hareketlerle etraflarına bakarak karşıya geçtiklerini gördüm. Erkek kadının eline sınıksı sarılmıştı ve kadın artık kırgın tavırını bırakmış, vücudu eski halsizliğinden adeta kurtulmuş, erkeğine sokularak adamlarında bir kuş hafifliği ile çalâk, zinde, onun yanında ilerliyordu. Barışmışlardı...

Bir Olimpiyat Şampiyonu Dayak Yedi

Olimpiyatlarda 100 kilometrolük bisiklet mukavemet yarışını kazananmış olan ve geçenlerde profesyonel ligi kabul eden Fransız Charpantier'in, başından son günlerde nahoş bir vak'a geçmiştir.

Fransız gazetelerinin verdiği malûmata göre Charpantier tarafından itiraf edilmemesine rağmen bu vak'a şudur:

Olimpik şampiyonu bir pazar günü fazlaca içerek sarhoş olmuş ve bir kadın yüzünden yüksek mahafîle men sup birle kavgaya ederek biçak çektiği için bu zattan dayak yemiş ve iki kaburga kemiği incildiği gibi bir hayli de yara almıştır.

Bu yaraların tedavisi için hastaneye yatmaya mecbur olan şampiyon üç dört gün evvel hastaneden çıkmıştır. Şampiyon hâlâ hâdiseyi inkâr etmekte ve kâh bisikletle ağaca çarpmış kâh bir arkadaşile şakalaşırken yaralandığını ileri sürmektedir. Hakkındaki neşriyattan memnun olmadığını söyleyen Fransız şampiyona karşı Oto gazetesi son nüshasında şu neşriyatta bulunuyor.

Maruf bir adam (olimpiyat şampiyonu gibi) akliselinin haricinde bir harekette bulunursa bunu tenkit etmek gazetecinin vazifesidir. Çükü halkın tenevvür etmesi için iyi hareketler takdir edildiği gibi fena hareketler de suimsal olmasın diye açığa meydana konmalıdır. Biz de bu vazifemizi ihmal etmedik.

HAFTANIN RESİMLERİ

İspanyada kadın asker bir şoförün vesikasını kontrol ediyor

Madrid ordusunun kadın askerleri

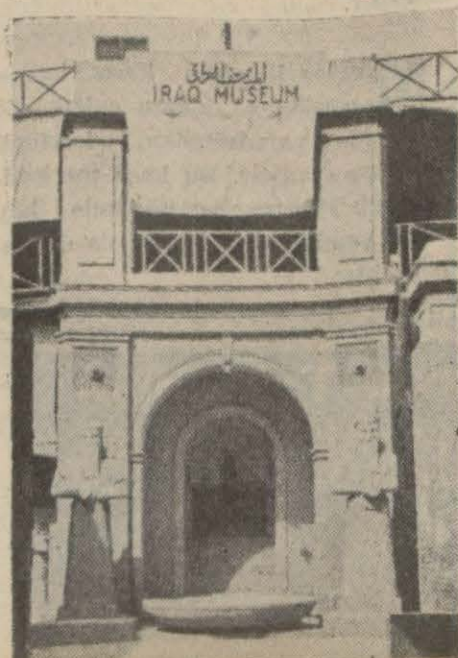

Hükümet kutaatına mensup bir müfreze

Solda: Bağdat'ta yeni Irak hükümeti teînine miting yapan halk kütlesi, sağda: Bağdat'ta müze binası

Irakta son hükümet darbesinde öldürülen Cafer Askeri Paşa

Akdeniz Meselesi

İngiltere ile İtalya Akdeniz İşinde Anlaşabilecekler mi?

İtalyanın Siyaseti Nedir?

Londradan:

Roma ile Berlin arasındaki son anlaşmanın maddelerinden biri de Habeşistanın İtalya tarafından istilâsının Almanya tarafından tanınmasıdır ki biz burada bundan mütevellit vaziyeti tetkik edeceğiz. Çünkü bu mesele, Akdenizdeki menfaat ihtilâflarına dokunmaktadır. Versay muahdesinde açılan bütün rahnelere rağmen Almanya, daima omuzları üzerinde müstemleke şartlarının ağırlığını ve buna inzıman eden bazı manevî yükleri taşımaktadır.

Fakat diğer taraftan bir gün imparatorluğunu müdafaa etmek düşüncesi, İtalyayı, Akdeniz kuvvetlerinin müvazenesini mahvetmeğe, ve bu suretle Britanyanın imparatorluk yolunu tehdit etmek politikasını tutmağa sevk etmiştir. İşte geçenlerde Milânda harici meseleleri tetkik için toplanan millî İtalyan kongresinde açıkça görülmüş bir vaziyet te budur.

Bu kongreye verilen birçok raporlar, müstemleke meselelerinde en ziyade salâhiyet sahibi bulunan profesör Pace tarafından, Akdeniz meselesine dair dermeyer edilmiş bazı mühim mülâhazalarla hülasâ edilebilir.

Bu profesöre göre, bu meselenin halli bilhassa, İtalyan - İngiliz münasebatına bağlıdır. Ve bu münasebat, gerek her iki memleketin teşriki mesaisi, gerek şiddetli bir buhranla neticelenebilecek bir ihtilâf şeklinde tetkik olunabilir.

İstenilen teşriki mesai, ancak diplomatik cihetten hasıl olabilir. Çünkü burada, iki memleket arasında ekonomik veya politik tavizler mevzuu bahsolaraz. İngiltere "realisme" inin, İngiltereyi, İtalyan yardımının Avrupa diplomasisinde temin edeceği menfaatleri tanımak ve İtalya ile herhangi bir ihtilâfa düşmekten ictinap etmeğe sevk etmesi muhtemeldir.

Ve Büyük Britanya imparatorluğu, tarihinde, Londra'nın bu şekilde anlaşmalar yaptığı çok vâkidir. Fakat İtalyanlar, İki memleket arasında fiili bir teşriki mesaiyi temin edebilecek hiç bir emmare görmemektedirler.

İtalyanların fikrine göre, İngilizler, Akdenizin hâkimiyetini inhisar altına almağı düşünmekte - dirler ve İtalyanın artan kudreti İngiltereyi bu mmtakadaki kuvvetlerini fazlaşturmağa sevkedecektir.

Bu suretle Akdeniz meselesini İtalyaya hiç olmazsa Şarkî Akdenizde bir hâkimiyet tesis edecek şekilde halletmek için bir harbi istiyen Milâno kongresinde görüldüğü gibi İtalyada bir noktai nazar hasıl olmaktadır. Bu harbin üç muhtelif karakteri olabilir: Ya İtalya İngiltereye müzaheretini gösterir ve onun Akdenizdeki hâkimiyetini tanımasına mukabil kendi kuvvetlerini bir başka yerde kullanır, yahut İtalya, İngiltere ile harp eder ve bundan muzaffer çıkar; ve yahut İtalya tarafından tahrik edilen Akdeniz devletleri İngiltere hâkimiyetine karşı isyan ederler.

Bu son şıkta İtalya tarafından

Bükreşte çıkan Le Moment gazetesi Londra muhabirinden aldığı bir mektubu sütunlarına dercediyor. Mühim gördüğümüz bu mektubu biz de şu sütunlarda okuyuculara naklediyoruz.

nazarı dikkate alınan memleketler bilhassa Arap memleketleri, Türkiye ve Yunanıstandır.

Zaten bu memleketlere hakiki maddî menfaatlerinin İngilterenin menafii ile telif edilemeyeceğini, ve bu memleketlerin şimdiye kadar İngiltereye karşı olan samimiyet ve doğruluğunu isbat için ananeleri misal olarak alınıyacaklarını göstermek için her hususta bir mücadeleye girişilmiştir

Şimdiye kadar Roma tarafından Atinada ve Ankara nezdinde, İtalyanın Habeş fütuhatını tanıtmak ve bu suretle, bu memleketler arasındaki iyi iktisadî münasebetleri itmam edecek olan daha ciddi bir anlaşmaya vasıl olacak yolu hazırlamak için çok büyük diplomatik mesaisarf olunmuştur.

Söylemeğe hacet yoktur ki, bu geniş harekette İspanyanın oynayacak lüyük bir rolü vardır.

İtalyanlar, Akdeniz meselesinde noktai nazarlarını açıkça anlatırlar, ve bunun şekillerini, Milâno kongresi gibi toplantılarda münakaşa ederlerken İngilizler de, İtalya - Habeş harbinden çıkan beynelmül buhrandan aldıkları

dersi unutmamışlardır. Şimdi yalnız Malta birinci sınıf bir üssübahri olarak muhafaza edilmiyor, Giridin de mühim bir üssübahri ve havaî olarak kullanılması düşünülüyor.

Bir taraftan sessizce, fakat sür'atle ve gayretle büyük filonun yeniden tesisi devam ederken Akdeniz filosu da daimî surette büyük gemiler, tayyare gemileri ve bir çok küçük ehemmiyette gemilerle takviye edilmektedir.

İngilterenin İspanyol meselesindeki bitarafılığı icap ettiği zaman istediği kozu oynamasına hizmet edecektir.

Kral Edvardın Yugoslavya seyahati, ve İngiliz Yunan filoları arasında çok samimî neza - ket ziyaretleri tesirsiz kalmaz. Ve İngilterenin Çanakkalenin tahkiminde aldığı vaziyet ona Türkiye'nin hüsnüniyetini temin etmiştir.

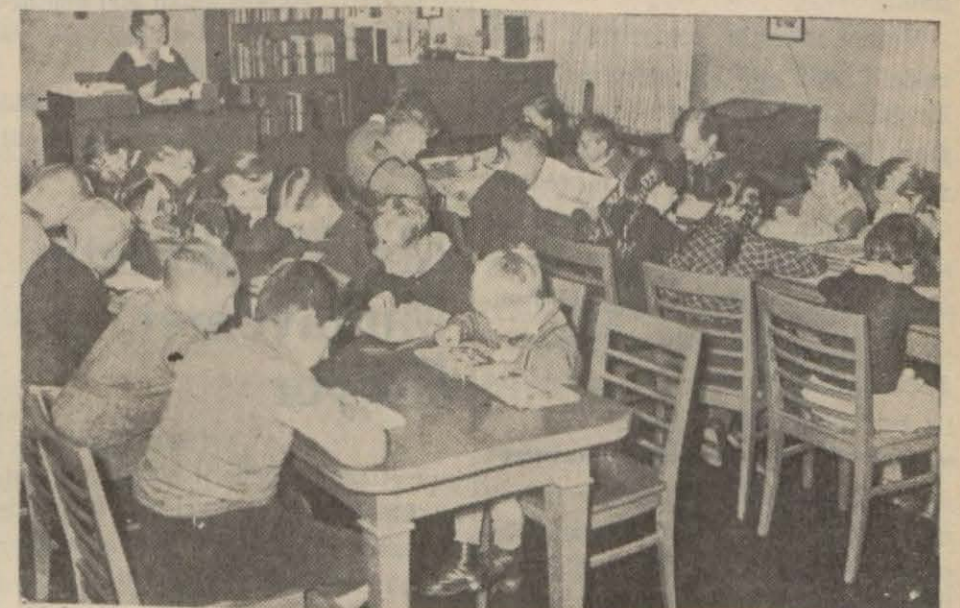
Diğer taraftan İngilterenin Arap memleketlerine karşı tatbik ettiği siyaset onun, bu memleketler üzerinde nüfuzunu teyit eylemiştir.

Nihayet İngiliz - Mısır muahdesi, İngilterenin Şark'taki bütün müdafaa sisteminin muhafaza etmekte ve ona daimî bir müttefik kazandırmaktır.

Sözünü bitirirken, şunu unutmamak lâzımdır ki, Hindistan yolunun himayesi ve Akdeniz müvazenesinin muhafazası, diğer müstemlekeci devletler, bilhassa Fransa, Holanda, Portekiz için bir emniyet garantisidir.

Bunların uzak yerlerde müdafaa edilecek müstemlekeleri vardır. Stratejik statükonun tadil edilmesi bunların pek işine gelmez.

Kitap Haftası

Şimdi Avrupanın birçok yerlerinde çocukları kitap okumaya alıştırmak için senenin muayyen bazı zamanlarında kitap haftası tertip ediliyor. Bu hafta içinde çocuklara kitap okuma hevesi aşılanıyor.

Deniz Plânörleri

Almanya'da bir deniz plânörünün enteresan bir uçuşu: Plânör, deniz motörü tarafından çekilerek uçurulmaktadır.

Bir şırınga ile binbir çeşit hastalık tedavi eden bir doktor Kaçakçılık Yapmış

Diyor ki: "Ben Şırıngam Sayesinde 134 Bin Lira Kazandım,"

"TAN," okuyucuları hatırlayacaklar: On beş gün kadar evvel Kocaeli Vilayeti Sıhhat Müdürlüğü, Adapazarımda doktorluk yapan Hüseyin Hüsnü adında bir doktor hakkında tahkikat yapmıştı. Sebep, bu doktorun, her türlü hastalıkları basit bir şırınga ile iyi ettiği iddiasıdır. Bu doktor, kaçakçılık suçıyla yakalanarak şehrimize getirilmiş, dokuzuncu ihtisas mahkemesine verilmiştir.

Doktor Hüseyin Hüsnü, veremden tutunuz da, romatizma, mide bozuklukları, nefes darlığı, kalb ve sinir gibi muhtelif hastalıkları bir tek şırınga ile derhal iyileştirdiği iddiasındadır. Bu iddiayı Adapazarında ortaya atan doktor Hüseyin Hüsnü, kısa zamanda yüzlerce hastanın müraعاتi karşısında kalmış, hepsine de muayyen bir ücretle, kendisinin icad olan şırıngayı tatbik etmiştir. Bu hastalar acaba iyileşmiş mi, yoksa şırınga tesirsiz mi? Bu suallerin cevabını vermek, şimdilik doktor hakkında tahkikat yapan Kocaeli Sıhhat Müdürlüğünü alâkadar eder.

KAÇAKÇILIK

Bu şırınga mütehassısı doktorun ihtisas mahkemesine bir kaçakçılık suçlusu olarak verilmesinin sebebi, muayenehanesinde, memlekette kulanılması yasak olan malzeme ve ilaç bulundurmasıdır.

(TAN) muharrirlerinden birisi bu "Asri Lokman Hekim," i dün görmüş ve konuşmuştur.

Doktor, kaçakçılık iddiasını redettikten sonra, asıl dedikodu mevzuu olan şırınga meselesine geçerek şöyle demiştir:

"Ben üç aylık bir tetkikten sonra kat'i bir deva olan şırıngayı keşfettim, bunu birçok hastalara tatbik ettim. Hiç birisinden şırınganın tesirsiz olduğuna dair şikâyet sesi çıkmadı."

134 BİN LİRA

Doktor Hüsnü, Adapazarından evvel Bakırköyünde de muayenehanesi bulunduğunu söyledikten sonra macerasına şöyle devam etmiştir:

"Ben 25 kuruşluk bir şırınga ile bir çok hastalıkları tedavi ediyordum. Yüzlerce hastaya bu ilacı tatbik ettim ve pek çok para kazandım. Şırınga başına 25 kuruş alıyorum. Bu suretle az zamanda 134 bin lira kazandım."

Verem, müzmin romatizma, kalb, mide iltihabı gibi hastalıkların yalnız bir şırınga ile derhal tedavi edileceğine inanmak... Pek müşkül olsa gerektir. Bununla beraber bu tedavinin mümkün olup olmadığı, yahut doktor Hüseyin Hüsnünün tıp âleminin gösterdiği yollardan yürüyüp yürümediği, Kocaeli Sıhhat Müdürlüğünün tahkikatından alınacak netice ile belli olacaktır.

Sultanahmet birinci sulh hukuk mahkemesinden: Davacı Mustafa Reşit ve Lütfi Hamdi tarafından Gala-tada Bankalar caddesinde Simens Şirketi aleyhine ikame olunan Salâhattin veresinden Osman Fuat ve sairere ait Kadıköyünde Kemikçi çayırında 8-1 ve 7-4 No. lu tarlalara mevzu haczin fekkî davasının müddealeyleh şirketin ikametgâhının meyhuliyeti hasebiyle ilânın vukubulan tebliğata rağmen gelmemesiyle gıyabında muhakemeye devamla davacı tapu kayıt sureti ve temlikname ve mukavele ibraz etmiş ve evrakın okunduktan bahisle muameleli yapılarak kararın 15 gün müddetle ilânın tebliğine karar verilerek muhakeme 26-11-1936 tarihine müsadef perşembe günü saat 15 e talik kılınmış olduğundan şirketin o gün ve saatte gelmediği ve itiraz etmediği veya tarafından bir vekil göndermediği takdirde hukuk usulü muhakemeleri kanununun 405 ve 408 inci maddelerine tevfikan vakırayı ikrar ve kabul etmiş addolunacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (27238)

800 İşçiye Dünde İş Verilmedi

Nemli Zade Mithatın Ahırkapıda ki bütün deposunda hep birden verilen 800 ü mütevaciz bütün işçisi henüz açıktadır. Depo bunlara iş vermemektedir. Yevmiyelerin verilmesi şekli gibi çok basit bir ihtilâftan doğan bir meselede iş sahibi kendi düşünce ve kararında ısrar etmektedir.

İşsiz bir vaziyette kalan bu 800 amele dün sabah tekrar depoya gitmişler, fakat kendilerine cumartesi yapılan muamele tekrar edilerek yine iş gösterilmemiştir. Bunun üzerine amele bir istida yazarak İstanbul vilâyetine vermiştir.

Vilâyete müracaat

Amelenin kendi aralarından seçtiği birkaç arkadaş tarafından vali muavinine verilen bu istida, depo sahibinden şikâyet edilmekte, haksız yere işsiz ve açıkta bırakıldıkları bildirilmektedir. Vali muavinliği bu istidayı, tahkikat yapılmak üzere Emniyet Müdürlüğüne havale etmiştir. Bu suretle mesele resmî safhaya intikal etmiş oluyor.

Amele diyor ki:

Bir muharririmiz dün vilâyete müracaat eden amele ile konuşmuştur. Amele diyor ki:

"Depoda iş var. Biz yevmiye zammı istemedik. Yevmiyelerimiz on günden on güne veriliyordu. Haftalık verilmesini diledik. Çünkü yevmiyemiz azdır. Meselâ en büyük yevmiye 120 kuruştur. Bununla geçinemeyimiz için borçlanıyoruz. 10 kuruşluk ekmeği bakkaldan borca 14 kuruş kadar alıyoruz. Ümit ediyoruz ki, resmî müracaatımız neticesi işlerimize başlarız. Açıkta kalan 800 kişi değil, daha fazladır. Bize çarşambaya geliniz, dediler, bekliyoruz..."

Haber aldığımız göre Emniyet Müdürlüğü hâdisse hakkında tahkikata devam etmektedir.

Madrid Şiddetle Mukavemet Ediyor

(Başı 1 incide)

kuvvetlerinin şiddetli bombardmanı, hükümetçilerin kuvve maneviyelerini kurmuş idi. Fakat komünist şeflerinden biri şu emri vermiştir:

"Şimdi taarruz sırası bizimdir." Bunun üzerine Cümhuriyetçiler enternasyonal marşını söyliyerek taarruza geçmişlerdir. O sırada karşılama altı düşman tankı çıkmıştır.

Bunları gören genç bir milis neferi tankların üzerine atılmış ve bir mucize eseri olarak mitralyözlerin kurşunlarını yemeden bunların üzerine müteaddit el bombaları atmıştır.

Genç milis neferi, dört tankı tahrip etmiştir. Diğer ikisi ileri yürüyüşlerine devam etmişse de genç milis neferinin arkadaşları bu sefer taarruza geçmişler ve düşmanı püskürtmüşlerdir.

Netice Meçhul

Paris, 9 (A.A.) — Madrid muharebesi, nasyonalistlerin sağ ve sol cenahlarında cereyan etmektedir. Çünkü hükümetçiler, halen nasyonalistlere karşı bir ihata hareketi tatbikine teşebbüs etmiş bulunmakta dırlar. Muharebenin neticesi hakkında

İspanyada Son Perde

(Başı 1 incide)

le beraber hedefleri birbirinden başkadır. Sosyalist ve komünistlerle anarşistler iki zıt kutup teşkil etmekle beraber bugün İspanyol halk cephesinde üç nevi sosyalist ve komünist, ayrı ayrı tarikat gayretleri günden üç nevi anarşist vardır.

Ifrat o kadar ileri gitmiştir ki, ilk İspanyol Cümhuriyet hareketinde ileri giden kuvvetli şahsiyetler, tehlikeli giden kuvvetli şahsiyetler, tezyif edilmekte ve müfritlerden düşman muamelesi görmektedir.

Sözün bu kadar ayağa düştüğü, dağınık bir muhitte, gayelere muvafık bir sevk ve idare kurulması beklenemez. Nitekim İspanyol halk cephesi ilk günden başlayarak, hep düşmanı kuvvetlendirecek hatalar irtikâp etmiştir. Zabıt sınıfının şüpheli bir unsur addedilmesi ve bu unsurun ordudan çıkarılacağı ilân edilmesi en ağır hatadır. Araların da hiç şüphesiz halkçı çocuklar da bulunan zabıt sınıfı, hep birden meşleğinden mahrum ve ekmezsiz kalmak tehlikesine maruz bırakılmıştır.

Bu vaziyette bir unsur, halkçı cepheye rahmet okuyacak değil ya; tabii olarak mukabil bir cephe kurmuştur. Bunların teşkil ettiği kadro, vuruşma unsuru olarak, müslüman Faslılarla doldurulmuştur.

Tarihin Cilvesi

Manzara çok gariptir: Kilise tapınağına düşman olan halkçı unsurlara karşı; katolik kilisesini korumak, İspanyayı yıkmak, İspanyolu öldürmek vazifesi müslüman Faslılara verilmiştir.

İspanyol muhafazakâr cephesi bir taraftan bunu yaparken, diğer taraftan da İspanyolların vaktile Endülüslüleri mağlup ettiklerini ve Avrupa'yı müslüman istilâsından kurtaran millet olduklarını tafahür makamında ilân ediyorlardı. Yanlış olarak ta Endülüslü yerine (Türk) tabirini kullanıyorlardı.

Bu işte tarihin çok garip bir cilvesi görülmüştür. İspanyada yüsek bir medeniyet kuran, Avrupalının kapılarını "Taassupattan uyan!" diye vuran, Avrupa'ya Aristonun kitabının yunancadan arapçaya tercemesini getirerek garp medeniyetinin yeniden doğması için ilk tohumu saçan Endülüslü medeniyetini katolik kilisesi boğmuş, sonra senelerce engizisyon mekanizması bütün izlerini silmeğe uğraşmıştır.

Bugün İspanyada halk cephesi müslüman Faslıların yardımıyla yıkılırken, vaktile Avrupa medeniyetinin kurtarıldığı hakkında mukabil tarafın ileri sürdüğü iddiaların içyüzü budur.

Frankonun Tutacağı Yol

Madrid düştü diye İspanyada dahili muharebe bitmiş olmayacaktır. Nüfusça en kesif, fikirce en uyanık yerler henüz hükümet tarafının elindedir. Fakat hükümet tarafının muvaffakiyetli bir mukabil taarruz hareketine geçmesi ve yeniden arazi kazanması ihtimali çok azdır.

Madrid alındıktan sonra İspanyada bilfiil vaziyete hâkim bir Franko Hükümeti manzarası görülecektir. Avrupalının yakın bir istikbale ait mukadderatının mes'uliyeti, yarın bir dakika için General Frankonun elinde bulunacaktır. General Franko dahilde muvazene, itidal, güven kurmağa, hariçte bir tarafın esiri ve aleti vaziyetine düşmekten kurtulmağa muvaffak olursa Avrupa sulhu mühim bir kazanç temin edebilir.

Ahmet Emin YALMAN

kinda şimdiden hiçbir hüküm verilemez. Mücadele, bütün şiddetle devam etmektedir.

Budapeşte, 9 (A.A.) — İspanya Büyük Elçiliği, bugün, nasyonalistlerin kırmızı-sarı-kırmızı bayrağını çekmiştir.

Saatli Maarif Duvar Takvimleri

Taklitlerini almamak için dikkat etmelidir.

Her türlü malumatı, saatleri, vakitleri, fırtınaları, hava değişikliklerini, Arabi, Rumî ayları, mevsimler, tarihi vakalar, darbimeseller, maniler, lâtifeler, hikâyeleri havi bu kıymetli Takvimin taklidi çıkmıştır. Aldanmamak için Saatli Maarif Takvimi adına ve saat resmine dikkat etmelidir. Merkezi Maarif Kitaphanesidir. Toptancılara büyük iskontolar yapılır.

Memleketle TAN

Fethiyede içilecek su hem az, hem kireçlidir

Ayastaki Eski Menderek ve Ka'le

Elektrikten Önce Bu İş Halledilmeli

Fethiye, (Hususi muhabirimizden) Fethiyede içilecek su meselesi bir türlü hallolunamıyor. Uç memba bir leştirilerek, ihtiyaca kâfi su elde edildiği, meseleyi hal için belediyeler bankasından istikraz da aktolunduğu halde, bir türlü kasabaya su getirilememiştir.

3.500 nüfusu olan kasabamızda yalnız üç çeşme vardır. Bunların suyu, mübalâğasız yüzde 42 nisbetinde kireçlidir, böyle olmasına rağmen bir gaz tenekesi beş kuruş fiyatla ve rica ile suculardan tedarik olunabilir. Bu parayı veremeyen fakirler, kasabanın öbür ucuna gidip saatlerce bekliyerek su ihtiyaçlarını temin ederler.

İki yıldanberi kasabaya su getirmek işi bir yılan hikâyesi gibi uzayıp dururken, şimdi belediyenin elektrik işine girdiği ve münakasasın açıldığı duyulunca halk hayrete düşmüştür. Çünkü on yıldanberi çalışan ve halen de faaliyette bulunan bir elektrik fabrikası vardır. Gerçi, bu fabrika ihtiyacı karşılayacak vaziyette değilse de bir iki yıl daha buna tahammül edilebilir. Halbuki su meselesi tahammülsüzdür, bir sıhhat meselesidir. Her halde belediyenin bütün kuvvetle çalışarak evvelâ su meselesini halletmesi lâzımdır. Elektrik işinin de, diğer işlerin de bundan sonra ele alınması lâzımgeldiğine şüphe yoktur.

KÜÇÜK MEMLEKET HABERLERİ

Bergamalı Abdülgaffur isminde bir Balıkesirde bir çocuğa tecavüz iddiasıyla yakalanmıştır.

Çankırı Spor Klübü gençleri (Zaferin Yası) piyesini muvaffakiyetle temsil etmişlerdir.

İki haftadanberi Biga tüccarlarında çimento kalmamış ve bir çimento buhranı başgöstermiştir.

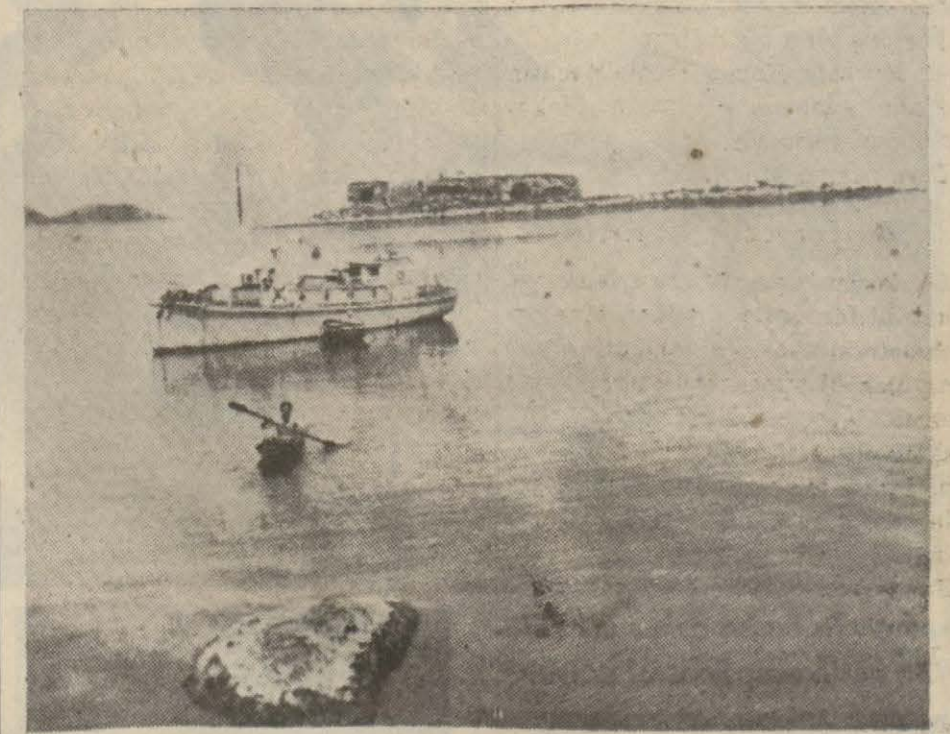
Söğüde gelen 32 Romanyalı muhacire Bahçetiye köyünde arazi, ağıl, 6 aylık yemeklik ve ayrıca tohumluk buğday, pulluk, öküz verilmiştir.

Söğütte gözleri alınmış üzerinde bir çocuk doğmuş ve biraz yaşadıktan sonra ölmüştür.

Bigada bakkalların bile mektep kitabı sattığı ve bu yüzden çocuk babalarının zarar ettiği görülmüş, Kültür direktörlüğü satış işini bir kırtasiyeciye hasretlemiştir.

Bigada senelerdenberi yalnız siyah ekmeğe vardı. Şimdi İstanbula birinci nevi un celbolunarak beyaz ekmeğe çıkarılmaya başlanmıştır.

Manyas ilçesinin kaza haline getirilmesi, işlerin çabuk görülmesine yaradığından, köylüyü memnun etmiştir. Bu kaza merkezine bağlı Müritvetler köyünde köy odası yapılmıştır. Her köyde yapılacaktır.

Cenup sahillerimizde hayvan ihracatını arttırmak için..

Ayas'ın Ehemmiyeti Artıyor!

Cenup sahillerimizde hayvan ihracatı "Ayas," tan yapılmak üzere üç sene evvel verilen kararla burası terk ve hayvan ihracatı "Payas," a nakledilmiştir. O halde iyi bilenlerin iddialarına göre, hayvan ihracatını tekrar "Ayas," iskelesine çevirmek, memleket hesabına daha hayırlı olacaktır.

Kandıra'ya Ketencilik İlerliyor

Kandıra, (Tan) — Kandıra gittiği keken istihlal merkezi olmaktadır. İzmir panayırında çok rağbet gören Kandıra ketenleri bu sene daha geniş mikyasta ekilmiştir.

Geçen seneden elde kalmış olan mal, İzmitte sevk edilmektedir. Bir aralık kilosu 35 kuruş çıkmışsa da son günlerde 20 - 22 kuruş arasındadır.

Pahalılık

Kasabamızda göze çarpan bir palahlılık vardır. Meselâ buğdayın kilosu 8, etin 30 - 35 kuruştur. Halbuki Kandıra havalisinden tedarik olunan İzmirde kesilen koyun eti 20 - 25 kuruşa satılıyor. Bu da Kandıradaki sebebi meçhul bir palahlılık bu olduğunu gösteriyor. Belediyemiz palahlılık işle meşgul olmalıdır.

İtfaiye Teşkilâtı Lâzım

Kandıradaki mahalle aralarındaki sa manhaneler ve çarşı içindeki çürük binalar yıktırılarak yerine kârgir ve güzel binalar yapılmaktadır. Bu, bir taraftan yangın tehlikesini nisbeten azalttığı gibi bir taraftan da kasabamızı güzelleştiriyor. Ancak Kandıradaki yangın tehlikesi daima vardır. Zira evler birbirine muttasıldır ve bir tane köhne yangın tulumbasından başka itfa vasıtası da yoktur. Her halde itfaiye teşkilâtına ehemmiyet vermek lâzımdır.

Gaziantep'te At Sevgisi Arttı

Gaziantep, (Hususi muhabirimizden) — Burada at sevgisi çok artmış ve hemen herkes bir at beslemeye başlamıştır.

At ıslah encümeni tarafından tertip edilen son koşuda, Ömerin Bulut isimli atı 1800 metrenin birincisi olmuştur. Halkevi muntazaman atlı cirit oyunları tertip ve atı olmaları lara da ciheti askeriyeden muvakkaten beygirler temin ediliyor.

Bugün Payas ve Mersinden ihraç edilen hayvanlar, mer'asılık ve mekânsızlık yüzünden kilolarından kaybetmektedirler. 40 kiloluk bir koyunun oralardaki bu müşküller hasebiyle 30 kiloya düştüğü çok kere görülmektedir. Payas ve Mersinde tahmil zorluğu da vardır ve bu sebeple koyunların denize düşüp boğulması, boynuzlarının kırılması ve yaralanmaları gibi vak'alar eksik değildir. Bu haller ise hem ihracatçıları, hem de alacağı rüsum noktasından hazineye zarara sokmaktadır.

Ayas ise hayvan ihracatına pek ziyade müsaittir, orada mer'a bolur, binlerle değil, milyonlarca hayvan beslenebilir. Sonra hayvanların vapur gelinciy kadar mahfuz mahallerde beklemeleri kabilirdi, buna elverişli istenildiği kadar mekân vardır. Deniz derin olduğu için, Ayas limanının ağzına kadar gelen vapurlara hayvanlar sühuletle yükletilebilir. Bu takdirde hayvanların denize düşmesi, yaralanması, kilodan kaybetmesi gibi zararlar ortadan kalkacak, bundan hem tüccar, hem de hazine istifade edecektir.

Sonra, bugün Çukurovanın zahirelerini ihraç etmekte olan Ayas küçük bir himmetle ihya etmek ve büyük bir ihracat merkezi haline getirmek pek mümkündür.

Ayas limanında belki 3 bin sene evvel yapılmış olan mendireklerin enkazı, kabili istifade bir halde bulunmaktadır. Mendireklerin su sathından yukarıya yıkılmışsa da, ağaçları sağlamdır. Mendireklerin su sathından yukarıya ikişer metre yükseltildiği takdirde liman pek mükemmel bir hal alacaktır.

Şiddetli havalara tutulan Mersin ve Iskenderundaki vapurlarla seyir halinde bulunan bütün vapurların Ayasta tahassus etmeleri kabilirdi. Limanın ihyası için bir de Ceyhan istasyonundan Ayasa kadar 35 kilometrelik bir demiryolu inşa etmek lâzımdır ki gerek bunun ve gerek mendireğin yapılma masrafı 100 - 120 bin lirayı geçmeyeceği tahmin olunmaktadır. Bu küçük masraf ve himmetle Ayasın kendiliğinden büyük bir ihracat merkezi olacağı iddia edilmektedir.

MARI ANTUVANET in ROMANI

Yazan: Stephan ZWEIG

Çeviren: Rezzan A. E. YALMAN

Mari Antuanet, Her Şeyi İnkâr Ediyor, Ge'eni Tanımadığını Söylüyordu.

İğne ile kâğıdı delerek yazı yazdı. Bu kâğıt hâlâ muhafaza ediliyor. Fakat başka delikler açılarak yazı okunmayacak bir hale getirilmiştir. Kâğıdı jandarma Jilberte büyük bir mükâfat vadile verdi ve gelen yabancıya vermesini rica etti.

Fakat mesele tahmin ettiği kadar basit değildi.

Ölüm Korkusu

Fakir jandarma için her ne kadar birkaç yüz lira bir servet ise de gıyotinin keskin bıçağı da kâfi derecede korkunç bir tehditti. Jandarma, zavallı kadına acıma ile beraber ölümünden de korkuyor, ne yapacağını bilemiyordu. Bu işi görmek cumhuriyete ihanet demekti. Kadıncığı ele vermeye de vicdanı müsaade etmiyordu. Jandarma başka bir çareye başvurdu. Kapıcı kadın Madam Rişard ile akıl danıştı. O da bu müşkül vaziyet içinde ne yapacağını bilemiyordu. Ne susmaya, ne haber vermeye bir türlü gönülleri razı oluyordu. Milyonun hayali kendilerini durdurmakla beraber vazife hissi de haber vermeye sevk ediyordu. Mes'uliyeti üzerinden atmak için Madam Rişard jandarmanın yaptığı şeyi yaptı, meseleden Misonisi haberdar etti. Bunu haber alan müfettiş sarardı, korktu. Hücreye kadar soktuğu Rogviyin kraliçeyi kaçırmayı düşündüğünü evvelden bilip bilmediği tarihte meğhuldür.

Bunu o zaman mı haber aldı, yoksa evvelden sezmiş miydi, burasını kimse bilemiyor. Yalnız iki şahidin bu meseleyi bilmesi hiç te hoşuna gitmedi, Ciddi bir tavırla kâğıdı Madam Rişardın elinden aldı ve bundan kimseye bahsetmemesini tembih etti. Mari Antuanetin bu ihtiyatsızlığından o da kimseye bahsetmek istemiyordu ve rapor vermedi. Fakat mesele bununla da bitmedi. Bir avuç altın hayaliyle bir müddet susan jandarmanın içine ölüm korkusu girdi, beş günlük bir sükkattan sonra nihayet 3 Eylülde emirlerine rapor verdi. O zaman mahkeme azaları birbirlerine girdiler ve derhal hapishaneye gelip tahkikat yaptılar.

Mari Antuanet her şeyi inkâr etti. Geleni tanımadığını söyledi. Kâğıdı yazdığını söyledikleri zaman soğuk ve vakur bir eda ile yazacak kâğıdı olmadığı cevabını veriyordu. Misonis te masum bir tavır takınmıştı. Madam Rişard'ın susacağını ve kendisini ele vermeyeceğini ümit etmişti. Fakat kadıncığız ona kâğıdı ver-

diğini söylüyor. Misonis iğne ile kâğıdın üzerine yeni delikler delerek okunmaz bir hale getirmişti. Ertesi günü ikinci muhakeme esnasında Mari Antuanet artık mukavemet etmemeye karar verdi. Gelen adamı eskiden Tülden tanıdığını ve elinden bir kağıt içine saklı bir kâğıt aldığını söyledi. Fakat büyük bir feragati nefis ve fedakârlık göstererek Rogviyin ismini söylemedi. Onunla beraber gelen nöbetçinin kim olduğunu da hatırlamadığını ilâve etti. Bu suretle Misonisin de hayatını kurtarmış oluyordu. Fakat bu sükkata rağmen millî selâmet komitesi yirmi dört saat sonra Rogviyin ismini öğrenmişti. Bütün Paris şehri içinde adamı durmadan aradılar. Fakat bir türlü ele geçiremediler. Rogviy kraliçeyi kurtarmak isteyen daha çabuk ölmesine sebep olmuştur.

Kraliçe Daha Mahfuz Bir Hücreye Naklediliyor

Fena tertip edilmiş olan bu firar teşebbüsü Mari Antuanetin mukaderatı üzerine çok aksi tesir yapmıştı. O zamana kadar ettikleri muamele bütünü değişti. Elinde son kalan eşyayı da aldılar. Yüzüklerini, hattâ annesinin bir hatırası olan ve Avusturyadan getirmiş olduğu küçük saati, çocuklarının resimlerini ve saçlarını havi madalyonları, her şeyi aldılar. Rogviye kâğıt yazmasına yardım etti diye her türlü diğış ve topluluğelerini de ortadan kaldırdılar. Gece ışıksız yakasına o gündün sonra müsaade edilmedi. Misonis ile müsamahakar Madam Rişardın da vazifelerine nihayet verildi. Hattâ 11 Eylül-tarihindeki yeni bir karar üzerine kraliçeyi daha mahfuz bir hücreye naklettiler. Bütün Konsierjeri binası içinde kâfi dercede mahfuz bir yer bulamadılar. Nihayet eczane olan odaya çift kapı ve demir parmaklıklar yaparak kraliçeye tahsis ettiler. Penceresi avluya bakan kalın demir kepenkli odanın önünde gece gündüz jandarmalar nöbet bekliyordu. Bu jandarmalar en küçük bir teşebbüsü bile hayatları ile ödiyebilirlerdi.

Artık Mari Antuanetin yanına hiç kimse yaklaşmıyordu. Sonsuz bir yalnızlık içindeydi. Yeni muhafızları ona karşı nazik olmakla beraber konuşmaktan korkuyorlardı. Küçük saati alındığı için artık zamanı ölçemiyordu. İğneleri elinden almadığı için elişi yapamıyordu. Yegâne tesellisi küçük köpeğiydi.

[Arkası var]

inhisarlar Umum Müdürlüğünden:

1000 Kilo 40 Lık çivi
1500 Kilo 45 Lık çivi
3300 Kilo 50 Lık çivi
2600 Kilo 60 Lık çivi
4600 Kilo 70 Lık çivi

I — Yukarıda miktarı ve eb'adı yazılı 13000 kilo çivi nümüne ve şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

II — Pazarlık 11-11-1936 tarihine rastlayan Çarşamba günü saat 15 te Kabataşta Levazım ve Mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

III — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

IV — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte ismi geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. (2509)

2100 kilo arap sabunu
800 kilo beyaz sabun

1 — Yukarıda cins ve miktarı yazılı iki kalem malzeme şartnamesi mucibince pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — Pazarlık 20/11/1936 tarihine rastlayan Cuma günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayaat Şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.

3 — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.

4 — İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralarıyla birlikte adı geçen komisyona gelmeleri lâzımdır. "2691,"

Cumhurbaşkanlığı Filârmonik Orkestrası Şefliğinden

1 — Orkestra için seçme sınavıyla su Müzisyenler alınacaktır:

- A — Bir Flüt ve küçük Flüt çalan,
- B — Birinci ve ikinci keman çalanlar,
- C — Viyola çalabilenler,
- D — Bir kontrbas çalan,
- E — Bir üçüncü Trombon çalan,
- F — Bir obuva "Korangle," çalan,

2 — Seçme sınavları İkinciteşrinin 23 — 27 inci "Pazartesi, Salı, Çarşamba, Cuma," günleri saat 10 da Galatasaray Lisesinde yapılacaktır. "2736,"

Galatasaray Lisesi Direktörlüğünden:

Lisemiz yatılı talebesinin ikinci taksit zamanı bir Birincikânundur. Paranın ona göre zamanında herhalde yatırılması lâzımdır. "2824,"

T.H.K
BÜYÜK

TANRI
GÜÇLÜ
İSTANBUL

PIYANGOSU

200,000 İKRAMIYE
200,000 MÜKÂFAT VAR.

1 : Cİ KEŞİDE	1 LİRA
2 : "	1,50 "
3 : CÜ	1,50 "
4 : "	1,50 "
5 : Cİ	1,50 "
6 : "	2 - "
	9 "

Bir verirsen bin kazanabilirsin. Bir kaybedersen paran heba olmamıştır. Hem yüzlerce vatandaşın zengin etmiş hem de yurdunun göklerine birkaç filo katmış olursun. Bu yüzlerce zenginden birinin de senin olacağını kim iddia edebilir.

Borsa ve Osmanlı Bankası Komiserliğinden:

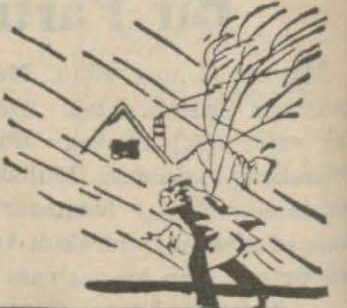
"Bakırköy Bez ve Pamuklu Mensucat Fabrikası Türk Anonim Şirketi," tarafından çıkarılmış olan bedelleri tamamen ödenmiş, herbiri 1000 lira kıymeti haiz nama muharrer 2000 hisse senedi 9/11/1936 tarihinden itibaren Borsa Kotuna kabul edilmiştir. "2841,"

GRİPİN

Niçin daima tercih ediliyor?

Çünkü

Evvelki gün soğuk almıştı, dün yatıyordu. Bu sabah dipd.rı ayağa kalktı

GRİPİN

Bütün ağrı, sızi ve sancıları dindirir.

GRİPİN

Soğuk algınlığına, nezleye, gripe, diş, bel, sinir, adale ağrılarıyla romatizmaya karşı bilhassa müessirdir.

GRİPİN

i tecrübe ediniz

Radyolin diş macunu fabrikasının mütehasşis kimyagerleri tarafından yapılmaktadır.

Açık Eksiltme İlânı

Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezi Baştabıplığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezi nakil vasıtalarına lâzım olan en az 500 en çok 600 teneke Benzindir.

Tahmin edilen bedeli iki bin dört yüz liradır.

2 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır.

A — Eksiltme şartnamesi.

İstiyenler bu evrakı İstanbulda Galata Sahil Sıhhiye Merkezinde Çanakkalede Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezinde görebilirler.

3 — Eksiltme 26 İkinciteşrin 1936 Perşembe günü saat on beşte Çanakkale Sahil Sıhhiye Merkezi binasında toplanan Satınalma Komisyonunda yapılacaktır.

4 — Eksiltme açık eksiltme suretile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye girebilmek için isteklinin yüz seksen lira muvakkat teminatı vermesi bundan başka 1936 senesi Ticaret Odası vesikası göstermesi lâzımdır. "2829,"

İktisat Vekâletinden:

"İŞ KANUNU," nun dokuzuncu "Teşkilât," faslında hükümlere göre kurulan "İŞ DAİRESİ," nin Teşrinisanı 1936 başından itibaren faaliyete başladığı 145 inci madde mucibince ilân olunur. "1661," "2802,"

İstanbul Kültür Direktörlüğünden:

1 — Zincirlikuyu İlk Okulunda açılan Pansiyona ikinci taksit başı olan Birincikânundan itibaren de talebe alınacaktır.

2 — Pansiyonun yıllık ücreti 80, iki aylık ücreti 20 liradır. Büyük tatilde okulda kalacaklardan ayda 12,5 lira alınır.

3 — Yazılmak ve fazla malûmat almak isteyenlerin Okul Direktörlüğüne başvurmaları lâzımdır. "2813,"

Nafia Vekâletinden:

16 İkinciteşrin 1936 pazartesi günü saat 15 de Ankara Nafia Vekâleti Malzeme Eksiltme Komisyonunda Kültühanın Tavşanlı kazasına bağlı Domaniç nahiyesinde Kazmut Eğridere devlet ormanlarından veya hususî mukaveleli ormanlardan kesilmek ve ana hat üzerinde herhangi bir istasyonda teslim edilmek üzere 90.495 lira muhammen bedelli (48.500) adet normal 780 adet makaslık ve 500 adet köprülük kayın traversin kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.

Eksiltme şartnamesi ve teferriatı 452 kuruş mukabilinde Ankara Nafia Vekâleti Malzeme dairesinden alınabilir.

Muvakkat teminat 5774 lira 75 kuruştur.

İsteklilerin teklif mektuplarını Nafia Vekâletinden alınmış müteahhitlik vesikası ile birlikte 16 İkinciteşrin 1936 pazartesi günü saat 14 e kadar Ankara Nafia Vekâleti Malzeme Müdürlüğüne vermeleri lâzımdır.

"1567," "2569."

HASAN

Yağsız Kar Kremi

Yağsız acıbadem "

Yağlı acıbadem "

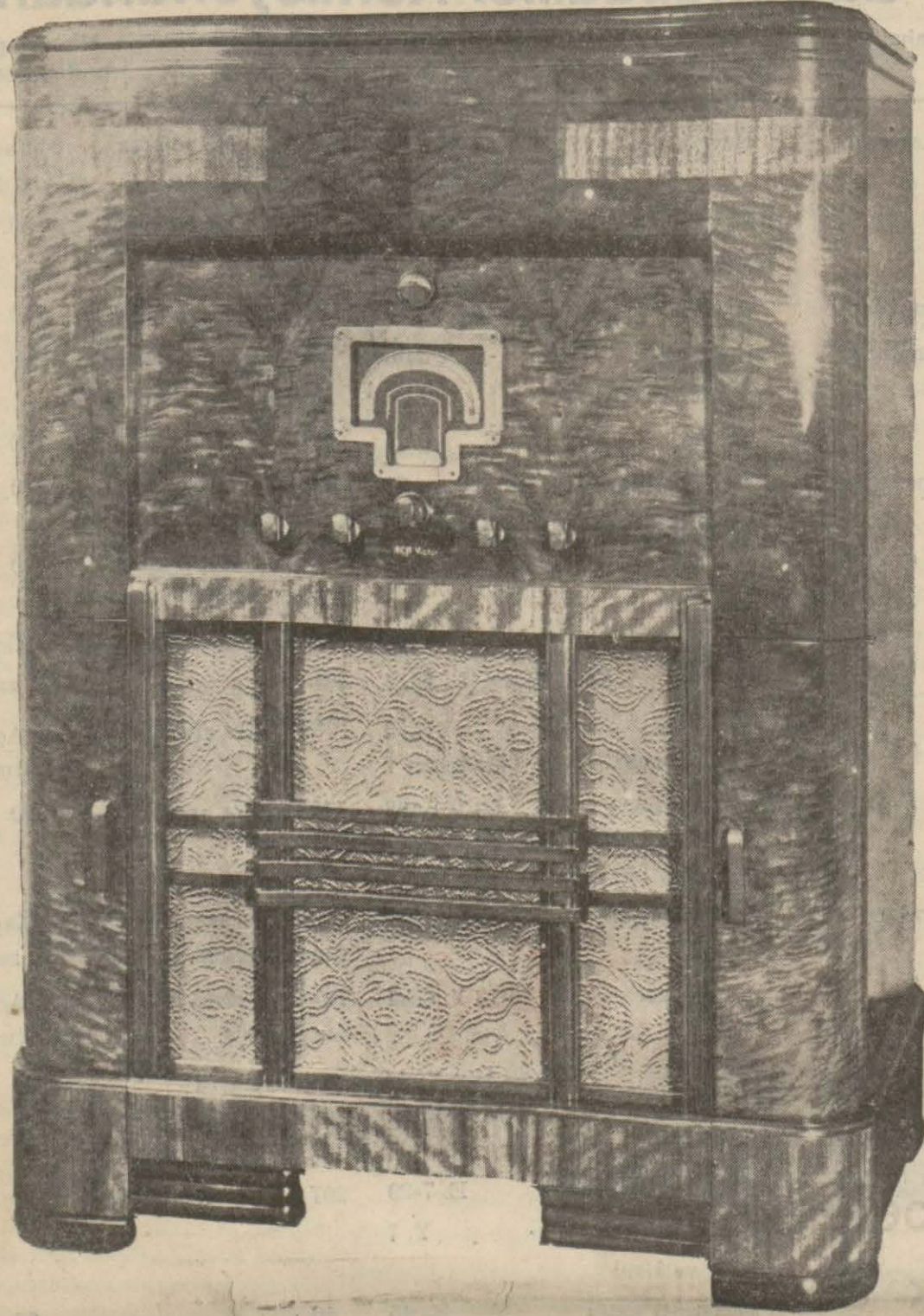
Yarım yağlı gece kremi

Hasan markalı kremler dünyada mevcut kremlerin en mükemmel ve en nefisidir. Fennin son icadı olan ve Almanyadan büyük fedakârlıklarla getirilen makinelerle yapılan Hasan kremleri ayarında hiçbir krem mevzuubahis olamaz. Çirkinleri güzelleştirir ve ihtiyarları gençleştirir. Cil, leke, siville, ergenlik, ve kirleri izale eder.

1937

MODELİ

RCA

Radyolarını dinlemeli-siniz. Şimdiye kadar hiç bir radyo sesin randımanını bu derece sadakatle meydana koymamıştır.

Çelik lâmbalar
Elektrik göz.
Elektrik dimağ

R. C. A

Radyolarının başlıca
hususiyetleri bunlardır.

Gelip dinleyiniz.

O. T. T. A. Ş.

Beyoğlu İstiklâl caddesi To-
katliyan karşısında

Çelik kollu bir boksör hasmını nasıl kolay yenerse
çelik lâmbalı R. C. A. radyosu da parazitleri öylece
ortadan kaldırır. Herkesin dilinde dolayan R. C. A
işte böyle bir radyodur.

Yaşadığımız ekonomi dev-
rinde size pahalıya mal edil-
mek istenen nasihatleri
şüpheli görürsünüz.
Her nerede ve her hangi
bir saatte Krem Pertev'i
kullanabilirsiniz. Yarım sa-
at zarfında o tesirini gös-
termiştir, bile.
Krem Pertev'in yarım a-
sırlık şöhreti asılsız değil
dir. Yüz binlerce kişiden
Krem Pertev hakkında
samimi kanaatlerini sora-
bilirsiniz.

İstanbul Asliye İkinci Ticaret mah-
kemesinden. Memaiki Şarkıye Fran-
sız Bankası tarafından İstanbul Li-
man hanında Hacı Mes'ut mahdum-
ları Mehmet ve şürekâsı şirketi ve
Kefeli zade Mehmet ve Büyük Kıncı-
cıyan han 30 No. da Hacı Tahir zade
Rahmi mahdumları aleyhine 21558.6
liranın faiz ve masarifi muhakeme
ve ücreti vekâletle tahsiline müte-
dâ ir kame eylediği ref'i itiraz ve iflâs
davasının cari muhakemesinde mü-
deaaaleyhlerden Tahir zade mahdum-
larına ilânen tebliğât icrasına karar
verilmiş olduğundan muhakemenin
23 - 12 - 936 saat 14 te muhakeme
hazır bulunması lüzumuna tebliğ ma-
kamına kaim olmak üzere ilân olu-
nur. (27244)

ADEMİ İKTİDAR

ve BELGEVŞEKLİĞİNE KARŞI

HORMOBİN

Tabletleri Her eczanede arayınız. (Posta kutusu 1255 Hormobin)

OSMANLI BANKASI

31 Temmuz 1936 Tarihindeki Vaziyet

AKTİF

PASİF

Hisse senetlerinin ödenmesi is-
tenmemiş olan kısmı
Kasada ve Bankalarda bulunan
paralar
Kısa vadeli avanslar ve röporlar
Tahsil olunacak senetler
Cüzdanda bulunan kıymetler
Borçlu cari hesaplar
Rehin mukabilinde avanslar
Kabul yolile borçlular
Gayri menkul mallar ve mobilya
Müteferrik

İsterlin \$ P.
5.000.000 — —
5.126.281 11 3
913.583 17 1
4.477.256 16 3
2.635.836 7 1
6.446.347 — 10
1.956.884 15 7
379.915 5 7
609.562 1 5
49.457 13 2

27.595.125 8 3

Kuyuda muvafık olduğu
tasdik olunur
Mes'ul Murahhas
ve

Umumi Muhasebe Şefi
G. DELLA SUDDA

Türkiye Umum Müdürü
PH. GARELLI

İsterlin \$ P.
10.000.000 — —
1.250.000 — —
322.772 1 2
274.827 18 11
14.017.302 16 3
1.128.137 — 11
379.915 5 7
222.170 5 5
27.595.125 8 3

BİR ATEŞ
Damlası Gibi!...VENÜS
RUJU

kullanın dudaklardan çıkan
her kelime bir ateş damlası
gibi yakıcı olur. Renklerin
dudaklara en çok uyan ve
yaraşanı yalnız VENÜS ru-
junda bulunur.

Kullanıcıların hayret ve
takdirini kazanan eşsiz VE-
NÜS rujunu muhakkak tec-
rübe ediniz.

Borsa ve Osmanlı Banka-
sı Komiserliğinden:

"Beykoz Deri ve Kundura Fabrikası Türk Anonim
Şirketi, tarafından çıkarılmış olan bedelleri tamamen
ödenmiş ve her biri 1000 lira kıymeti haiz nama muhar-
rer 3500 hisse senedi 9/11/936 tarihinden itibaren Bor-
sa kotuna kabul edilmiştir. "2842,,

Satılık Bina

Kızılay Cemiyetinden:

Çağaloğlunda İstanbul Sıhhat ve İçtimai Muavenet Direk-
törlüğü karşısında Kızılay Mümessillikinin bulunduğu bina
satılıktır. Müracaat mahalli Yeni Postane civarında Kızılay
hanında (eski Aksaraylılar hanı) depo direktörlüğüdür.

Sahibi: Ahmet Emin YALMAN —
Umumi Neşriyatı İdare Eden:
S. SALİM
Gazetecilik ve Neşriyat Türk Limitet
Şirketi. Basıldığı yer: TAN matbaası

Baylar

Teksayt ve Teksayt Ekstra sizleri
tehlikeden koruyor. 1, 3, 6 ve 12
ambalajlarda eczanelerde bulunur.

